

1. Η ΑΥΤΟΚΑΤΑΣΤΡΟΦΙΚΗ ΠΑΡΑΝΟΙΑ ΜΑΣ

Μέσο: ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 17/01/2016 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 17/01/2016

Σελίδα: 32

Η αυτοκαταστροφική παράνοιά μας

Αξιότιμε κ. Διευθυντά,
Εγγράφη ότι ο μπτροπολίτης Κορίνθου ευχήθηκε στα παιδιά του πρωθυπουργού και όσων εψήφισαν τους τελευταίους απαράδεκτους νόμους περί συμβιώσεων κ.λπ. να ζήσουν και ν' απολαύσουν τις καταστάσεις που αυτοί οι νόμοι θα δημιουργήσουν.

Οι συριζαίοι βουλευτές εξανέστησαν, μιλώντας ενορκηστρωμένα για μίσος, ύβρεις, κατάρες κ.λπ. Αλλά, ω αφελείς, ομολογείτε, έτσι, το ποιόν των νόμων που ψηφίσατε, θεωρώντας τους κακούς, τροπή απορριπτέους... «Οπερ

έδει δείξαι» για την Εκκλησία και την ελληνική κοινωνία, γενικώς, δικαιώνετε την στάση τους που τους απορρίπτουν σαν παράλογους και ανήθικους.

«Τι κρίαν έχομεν ετέρων μαρτύρων»; Όμως να, σήμερα και άλλη -έμμεση- μαρτυρία από τη Θράκη: Μουσουλμάνος δήμαρχος, με θράσος, ζητεί την απαγόρευση χριστιανικών γιορτών τα Χριστούγεννα. (Θα μου πεις, τι θα περίμενες απ' αυτόν; Εδώ τα ίδια μέτρα παίρνει η σημερινή κυβέρνηση, εκλεγμένη να κυβερνά τη χριστιανική Ελλάδα...)

Όμως, η ανυπαρξία

γεννήσεων Ελλήνων χριστιανών, εν αντιθέσει με τους πολύτεκνους μουσουλμάνους -νάρκη στα θεμέλια της Θράκης μας-, δίνει στους τελευταίους το δικαίωμα να προκαλούν και εμείς πως αυξάνουμε τις γεννήσεις; Ψηφίζουμε νόμους που ευνοούν και προωθούν τη διαστροφή της ομοφυλοφιλίας... προφανώς για να γεννηθούν έτσι πολλά Ελληνόπουλα.

Ω της αυτοκαταστροφικής παράνοιάς μας!!!

Με τιμή
Χρήστος Χρόνης
Φαρμακοποιός
Πετρούπολη

Πολιτικά

«Να πειστούν οι πολίτες ότι οι θυσίες θα έχουν αντίκρισμα»

Η Ελσα Φορνέρο που προχώρησε τη μεταρρύθμιση του ασφαλιστικού συστήματος στην Ιταλία μιλάει για την ανάγκη αλλαγών στην κοινωνική ασφάλιση. «Δεν αρκεί να ψηφίσεις μια μεταρρύθμιση, πρέπει και να την εφαρμόσεις» υποστηρίζει

Η καθηγήτρια και πρώην υπουργός Κοινωνικών Υποθέσεων στην κυβέρνηση Μόντι Ελσα Φορνέρο

ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

«Το όριο ηλικίας πρέπει να αυξηθεί»

■ **Οι ειδήμων στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης, πιστεύετε ότι υπάρχει μια αυστηρή για όλους, δεδομένης της οικονομικής δυσκολίας και του δημογραφικού προβλήματος, που αντιμετωπίζουν τα περισσότερα ευρωπαϊκά κράτη;**

«Ορισμένες βασικές αρχές ισχύουν για όλες τις χώρες. Εξαιτίας της αύξησης του προσδόκιμου επιβίωσης της προηγούμενης συνταξιοδοτικής "γενναϊοδωρίας", την οποία προκάλεσε η ανάμειξη της πολιτικής στους μηχανισμούς μεταρρύθμισης του συστήματος, το όριο ηλικίας πρέπει να αυξηθεί. Η αντιστοίχιση εισοδημάτων - παροχών πρέπει να συνοδεύεται από την αντιστοίχιση του οφέλους με την ηλικία συνταξιοδότησης. Πέρα από ένα συγκεκριμένο εισόδημα, όσο περισσότερα χρόνια έχει εργαστεί κάποιος τόσο θα αυξάνεται η συντάξη του. Οι κανόνες συνταξιοδότησης να είναι ενιαίοι, οι γυναικείες να διεκδικήσουν ισότητα, οι συντάξεις να γίνουν πιο ευέλικτες ώστε το άθροισμα των εισοδημάτων σε διάφορα Ταμεία να είναι δημοσονομικά ουδέτερο, οι συντάξεις να εξαρτώνται από τις μεταβολές στον πληθωρισμό και όχι στους μισθούς. Εξαιρέσεις να υπάρχουν μόνο για όσους αντιμετωπίζουν κίνδυνο περιθωριοποίησης ή φτώχειας και όχι να μοιράζονται επιδόματα σε πιο εύπορους πολίτες, όπως συμβαίνει σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες. Οι πολίτες θα πρέπει να συνειδητοποιήσουν ότι οι συντάξεις τους, προέρχονται από τις αποταμιεύσεις τους και όχι από την γενναϊοδωρία των πολιτικών».

ΣΥΝΕΤΕΡΓΗΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΑ ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΗ

«Ασφαλώς η μεταρρύθμιση στο ασφαλιστικό σύστημα θα πρέπει να συνοδεύεται και από ανάλογες αλλαγές στην αγορά εργασίας, ευνοώντας, όσο το δυνατόν περισσότερο την απασχόληση των νέων και των γυναικών, αλλά επίσης και των εργαζομένων σε μεγαλύτερες ηλικίες. Στην Ελλάδα η κυβέρνηση πρέπει να αποδείξει στην κοινή γνώμη ότι τα χρήματα που θα εξοικονομηθούν δεν θα μειώσουν μόνο το δημόσιο χρέος αλλά θα ενισχύσουν και την απασχόληση»

«Μια κυβέρνηση δεν αρκεί να ψηφίζει μεταρρυθμίσεις, πρέπει να επιμένει και στην εφαρμογή τους» τονίζει στο «Βήμα της Κυριακής» η διακεκριμένη καθηγήτρια και πρώην υπουργός Κοινωνικών Υποθέσεων στην κυβέρνηση Μόντι Ελσα Φορνέρο. Η κυρία Φορνέρο θα μιλήσει αύριο σε εκδήλωση του Δικτύου και του Ιδρύματος Friedrich Ebert με θέμα «Ασφαλιστικό: Δικαιοσύνη και πραγματικότητα», στην οποία την εισαγωγική τοποθέτηση θα κάνει ο **Τάσος Γιαννίτσης**. Η Ιταλίδα καθηγήτρια, ειδήμων σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης στην Ευρώπη, μιλάει για τη μεταρρυθμιστική πίεση που δέχονται χώρες σε ύφεση, διατυπώνει την άποψή της για το σχέδιο Κατρούγκαλου και αναφέρεται στις προσωπικές επιθέσεις που δέχθηκε όταν εφαρμόστηκε η ασφαλιστική μεταρρύθμιση στην Ιταλία.

■ **Οι Βρυξέλλες ζητούν περισσότερες μεταρρυθμίσεις από τις χώρες που βρίσκονται σε ύφεση όπως η Ελλάδα, που πηδείται για αλλαγές στο Ασφαλιστικό. Θεωρείτε ότι μπορούν να αποδώσουν οι μεταρρυθμίσεις χωρίς ανάπτυξη;**
«Αντιλαμβάνομαι ότι είναι πολύ δύσκολο να μιλήσει κάποιος στους Έλληνες, οι οποίοι έχουν υποστεί οδυνηρές θυσίες χωρίς χειροιαστικά σημάδια ανάπτυξης, για περισσότερες μεταρρυθμίσεις. Οι μεταρρυθμίσεις είναι το μόνο αντίδοτο στην οικονομική κρίση, η οποία για την Ελλάδα και την Ιταλία ξεκίνησε χρηματοοικονομική κρίση. Από την άλλη πλευρά, όμως, είναι δύσκολη η σύνδεση της μεταρρύθμισης του Ασφαλιστικού με την επάνοδο στην ανάπτυξη. Η ανάπτυξη σχετίζεται κυρίως με τις επενδύσεις. Η απάντηση στο δίλημμα είναι να παρουσιαστεί η μεταρρύθμιση του Ασφαλιστικού ως μια τεράστια κοινωνική επένδυση η οποία απαιτεί θυσίες σήμερα με αντάλλαγμα σφέλη αύριο. Μπορούμε να δούμε έτσι το Ασφαλιστικό; Πιστεύω να, με την προϋπόθεση ότι η μεταρρύθμιση μειώνει

δραστικά τις στρεβλώσεις και τις ανισότητες, όπως τα κίνητρα για πρόωγη συνταξιοδότηση, καταργεί τα προνόμια συγκεκριμένων κλάδων, συνήθως στον δημόσιο τομέα, προωθεί ενοποιήσεις Ταμείων ώστε να μειώνονται τα κόστη και γενικά δημιουργεί αίσθηση ισότητας και δικαιοσύνης μεταξύ των γενεών. Ασφαλώς η μεταρρύθμιση στο ασφαλιστικό σύστημα θα πρέπει να συνοδεύεται και από ανάλογες αλλαγές στην αγορά εργασίας, ευνοώντας όσο το δυνατόν περισσότερο την απασχόληση των νέων και των γυναικών, αλλά επίσης και των εργαζομένων σε μεγαλύτερες ηλικίες. Στην Ελλάδα η κυβέρνηση πρέπει να αποδείξει στην κοινή γνώμη ότι τα χρήματα που θα εξοικονομηθούν δεν θα μειώσουν μόνο το δημόσιο χρέος αλλά θα ενισχύσουν και την απασχόληση».

■ **Γνωρίζετε το σχέδιο της ελληνικής κυβέρνησης για το Ασφαλιστικό; Ποια είναι η άποψή σας για αυτό;**
«Πιστεύω ότι η Ελλάδα δεν βρίσκεται σήμερα σε οικονομική έκτακτη ανάγκη. Επιπλέον έχει μια πολιτική και όχι μια τεχνοκρατική κυβέρνηση, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι μπορεί να πάρει όποια απόφαση θέλει. Οι κατευθύνσεις είναι καθαρές: κατάργηση των πρόωγων συνταξιοδοτήσεων και των προνομίων, ενίσχυση της αντιστοίχισης εισοδημάτων και συνταξιοδοτικών παροχών. Κατά την άποψή μου, αυτό είναι τα χαρακτηριστικά μιας αξιόπιστης μεταρρύθμισης. Το θέμα όμως δεν είναι να ψηφίσεις μια μεταρρύθμιση αλλά να επιμένεις στην εφαρμογή της, να ελέγχεις τα αποτελέσματά της και να ενημερώσεις τους πολίτες με ολοκληρωμένο και διαφανή τρόπο».

■ **Υπάρχει η τάση στην Ευρώπη να μετασπινθεί τα βάρη στις επόμενες γενιές. Εσείς ως υπουργός Κοινωνικών Υποθέσεων στην κυβέρνηση Μόντι λάβατε άλλες αποφάσεις. Τι ακριβώς κάνατε;**
«Ένα σύστημα ασφάλισης - το λήξιμο του ανταποδοτικό που

εφαρμόζεται στην Ευρώπη - αποτελεί ένα διαγενεακό συμβόλαιο. Όταν οι πολιτικοί μειώνουν τον ορίζοντά του και απομακρύνουν τα δόσους τη βαρύτητα που απαιτείται στους νέους και στις επόμενες γενιές, είτε επειδή δεν είναι πολλοί είτε επειδή δεν συμμετέχουν στο εκλογικό σώμα, το αποτέλεσμα είναι ένα "έμμεσο χρέος" που σωρεύεται, είναι ένα βάρος για τις επόμενες γενιές. Η λύση είναι εξισορρόπηση των ανισοτήτων. Στη δική μας περίπτωση κάναμε μια διαφορετική επιλογή. Με τη σημαντική αύξηση των ορίων ηλικίας, την άμεση εφαρμογή ενός άλλου τρόπου συνταξιοδότησης, με περικοπές στις συντάξεις μέσω του παγώματος της τριμηνιακής αναπροσαρμογής και με επιβολή εισφοράς αλληλεγγύης σε όσους λάμβαναν υψηλές συντάξεις, ζητήσαμε από τους ηλικιωμένους να συνεισφέρουν και εκείνοι στον βαθμό που τους αναλογούσε».

■ **Αυτές οι αποφάσεις όμως ξεσήκωσαν μεγάλες αντιδράσεις. Σας θυμόμαστε να διακρίνεται όταν ανακοινώσατε τις περικοπές στις συντάξεις αλλά μετά δεχθήκατε πολλές προσωπικές επιθέσεις.**
«Στην πραγματικότητα, τον Νοέμβριο του 2011, όταν η τεχνοκρατική κυβέρνηση Μόντι ανέλαβε την εξουσία, οι Ιταλοί ήταν σοκαρισμένοι από το αναπάντεχο ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης και υπήρχε μεγάλη προθυμία για αλλαγές. Αυτό που δεν κατάλαβαν ήταν ότι η κυβέρνηση εκείνη επέλεξε για να εφαρμόσει αντιλαϊκές μεταρρυθμίσεις, όπως στο Ασφαλιστικό και στα εργασιακά, τις οποίες δεν ταλμούσαν να προωθήσουν τα πολιτικά κόμματα. Μου ζητήθηκε από τον Πρόεδρο να προετοιμάσω την ασφαλιστική μεταρρύθμιση εντός 15-20 ημερών. Δεν υπήρξε μεγάλη αντίδραση, ούτε από τον κόσμο ούτε από τα συνδικάτα, και

οι αλλαγές πέρασαν αμέσως από το Κοινοβούλιο με μεγάλη πλειοψηφία. Τα κόμματα που στήριξαν τη μεταρρύθμιση όμως δεν ανέλαβαν να εξηγήσουν στους πολίτες τι ψήφισαν και με το βλέμμα στις επικείμενες εθνικές εκλογές άρχισαν να διατυπώνουν αναρτήσεις για τις αλλαγές. Καθώς βελτιωνόταν η οικονομική κατάσταση και χανόταν η αίσθηση του επείγοντος, έγινε ο εύκολος στόχος καθώς δεν ήμουν πολιτικός και δεν είχα κανένα συνδικάτο ή πολιτικό κόμμα να με στηρίζει. Δέχθηκα επιθέσεις προσωπικού μίσους. Με μεγάλη δόση κυνισμού οι πολιτικοί θεώρησαν βολικό να έχουν και τη μεταρρύθμιση στα χέρια τους και κάποιον να κατηγορούν για αυτό το "λάθος", σαν να μην ήταν ούτε αναγκαία ούτε ουσιαστική για να αποφυγούμε την τρόικα. Και πράγματι οι μέτρητα κυβερνήσεις δεν αμφισβήτησαν την αρχιτεκτονική των μεταρρυθμίσεων αλλά προχώρησαν μόνο σε αλλαγές ήσσονος σημασίας. Δεν υπάρχουν άλλοι, εύκολοι τρόποι για να αντιμετωπίσουμε τα δημοσονομικά ελλείμματα. Η εναλλακτική λύση είναι να αποδεχθούμε τη κράτη-μέλη της ευρωζώνης την πιθανότητα να εγκαταλείψουν το κοινό νόμισμα και να τυπώσουν δικό τους. Μακροπρόθεσμα αυτό ίσως αποδειχθεί ικανοποιητικό αλλά προηγούμενος θα έχει καταστραφεί μεγάλο μέρος του εθνικού πλούτου εξαιτίας του πληθωρισμού. Με το ευρώ αποφεύγεται ο πληθωρισμός αλλά και η πιθανότητα να είναι ταυτόχρονα ικανοποιημένοι και οι πολίτες. Ενδεχομένως χώρες με δημοσονομικές δυσκολίες θα έπρεπε να εξετάσουν την πιθανότητα να φύγουν από το ευρώ, αλλά αυτό μόνο αν αντιμετωπίζουν ανυπέρβλητες δυσκολίες. Το παράδειγμα της Αργεντινής δείχνει πώς θα γίνει η ζωή αν χάσουμε τις σταθερές μας».

Ραντεβού με μενού... Ασφαλιστικό

Ο Αλέξης Τσίπρας θέλει να συζητήσει με την Κριστίν Λαγκάρντ στο Νταβός και το ζήτημα του χρέους

Το πλαίσιο των αξιώσεων με τις οποίες κατά πάσα πιθανότητα θα βρεθεί αντιμέτωπος ο κ. Τσίπρας στο Νταβός μπορεί και να αποδειχθεί ασφικτικό. Οι αναλύτες του Ταμείου θεωρούν πως οι όροι συμμετοχής του στο ελληνικό πρόγραμμα αυτή τη στιγμή δεν πληρούνται. «Η Ελλάδα θα πρέπει να επιτυγχάνει επί δεκαετίες πρωτογενή πλεονάσματα ύψους 3,5%, ώστε να μειώσει το χρέος της από το 200% στο 120% του ΑΕΠ και να καταστεί βιώσιμο χωρίς κούρεμα» λένε και σφριβιάλλουν κατά πόσον μια τέτοια επίδοση είναι ρεαλιστική και εφικτή.

Το ραντεβού του Αλ. Τσίπρα με την Κριστίν Λαγκάρντ είναι προγραμματισμένο για την ερχόμενη Πέμπτη

ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ ΑΠΕΛΟΣ ΚΩΦΑΙΟΣ

Για μια συνάντηση με την Κριστίν Λαγκάρντ στο Νταβός την ερχόμενη Πέμπτη προετοιμάζεται ο Αλ. Τσίπρας, πλην όμως οι επιδιώξεις των δύο πλευρών δεν είναι βέβαιο ότι συμπίπτουν. Η κυβέρνηση προτάσσει το ζήτημα της μείωσης του χρέους, ενώ από πλευράς δανειστών (και ΔΝΤ) το θέμα αποτελεί μια ενδεχόμενη εξέλιξη, εφόσον προηγουμένως θα έχουν εκπληρωθεί κάποιες κρίσιμες προϋποθέσεις.

Η ελληνική κυβέρνηση και ο ίδιος ο Πρωθυπουργός ως και πριν από λίγες ημέρες «δικεδικούσαν» την απόσυρση του Ταμείου από το πρόγραμμα προσαρμογής της ελληνικής οικονομίας, κρίνοντας τον ρόλο του «μη εποικοδομητικό».

Η συζήτηση αυτή έληξε με συνοπτικές διαδικασίες αφού το γερμανικό πλευρό εξαθάρισε ότι «χωρίς το ΔΝΤ δεν υπάρχει πρόγραμμα», ενώ ο επίτροπος Οικονομικών Υποθέσεων Πιερ Μοσκοβισί διεμήνησε προς την Αθήνα: «Ας μην παίζουμε με το ΔΝΤ».

Ήταν μάλιστα ο ίδιος ο υπουργός Οικονομικών Ευ. Τσακαλώτος εκείνος που έδωσε ένα οριστικό τέλος στη συζήτηση αυτή, δηλώνοντας στη «Handelsblatt» ότι «η κυβέρνηση έχει αποδεχθεί τη συμμετοχή του ΔΝΤ στο ελληνικό πρόγραμμα και έχει ήδη δεσμευθεί για αυτό απέναντι στους εταίρους της».

Υπό αυτούς τους όρους και προϋποθέσεις η σχεδιαζόμενη συνάντηση και συζήτηση Τσίπρα - Λαγκάρντ ξεκινά από τη βάση ότι το ΔΝΤ όχι απλώς παραμένει στο πρόγραμμα, αλλά και θέτει τις προϋποθέσεις για τη συνέχεια, η βασικότερη των οποίων είναι η μεταρρύθμιση του Ασφαλιστικού. Το στοιχείο αυτό αποσφηνίσει η ίδια η κυρία Λαγκάρντ με συνέντευξή της στη «Süddeutsche Zeitung» την προηγούμενη Παρασκευή, όπου μεταξύ των άλλων τόνισε: «Η Αθήνα έχει προχωρήσει σε σημαντικές οικονομικές μεταρρυθμίσεις, αλλά αυτή που είναι πολύ σημαντική και θα βοηθήσει να βελιωθούν οι οικονομικές επιδόσεις της είναι η μεταρρύθμιση του Ασφαλιστικού».

Από τα όσα έσπευσε να δημοσιοποιήσει η κυρία Λαγκάρντ μία εβδομάδα πριν από τη συνάντησή της με τον Πρωθυπουργό (η οποία πάντως δεν έχει ακόμη επιβεβαιωθεί), έγινε σαφές πως το ζήτημα του χρέους δεν είναι αυτή τη στιγμή προτεραιότητα. Αναθέτως, οι προϋποθέσεις ή τα προαπαιτούμενα μιας τέτοιας διαδικασίας και ενδεχόμενης συζήτησης έχουν χαρακτήρα ελεεινούς.

Υπό αυτή την έννοια, κάποιοι οικονομικοί παράγοντες θεωρούν πολύ πιθανότερο ο κ.

Τσίπρας να συζητήσει με την κυρία Λαγκάρντ τις αλλαγές στο Ασφαλιστικό παρά τη μείωση του χρέους. Ετσι πολλοί είναι εκείνοι που πιστεύουν πως το πλαίσιο των αξιώσεων με τις οποίες κατά πάσα πιθανότητα θα βρεθεί αντιμέτωπος ο κ. Τσίπρας στο Νταβός μπορεί και να αποδειχθεί ασφικτικό.

Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι σύμφωνα με διεθνή δημοσιεύματα, τα οποία επικαλούνται πηγές προσκείμενες στο ΔΝΤ, οι οικονομολόγοι του Ταμείου θεωρούν πως οι όροι

συμμετοχής του στο ελληνικό πρόγραμμα αυτή τη στιγμή δεν πληρούνται. «Η Ελλάδα θα πρέπει να επιτυγχάνει επί δεκαετίες πρωτογενή πλεονάσματα ύψους 3,5%, ώστε να μειώσει το χρέος της από το 200% στο 120% του ΑΕΠ και να καταστεί βιώσιμο χωρίς κούρεμα» λένε, και εκφράζουν μεγάλη αμφιβολία για το κατά πόσον το ΔΣ του οργανισμού θα θεωρήσει μια τέτοια επίδοση ρεαλιστική και εφικτή.

Κατά τις ίδιες πηγές, το πεδίο των ευρύτερων μεταρρυθμι-

σεων, που σύμφωνα με το ΔΝΤ θα πρέπει να αντιστοιχούν σε 6%-7% του ΑΕΠ, αποτελεί μια εκκρεμότητα, ενώ σημαντικό στοιχείο προβληματισμού στην Ουάσινγκτον είναι ότι, σύμφωνα με αξιωματικούς του Ταμείου, η ελληνική κυβέρνηση δεν έχει σημειώσει τα προσδοκώμενα βήματα προόδου στη λύση της συνάρτησης - φορολογία των πλουσίων - υπερφορολόγηση μεσαίων στρωμάτων -, υψηλές δαπάνες, με αποτέλεσμα την καταφυγή σε μείωση των συντάξεων ή την αύξηση των

εισφορών, που με τη σειρά τους επιδρούν υφιστάσια.

Το πλέγμα αυτό θέτει εν αμφιβόλω τη βιωσιμότητα της μεταρρύθμισης του Ασφαλιστικού όπως την προτείνει η κυβέρνηση, ενώ παράλληλα εκκρεμεί η κατάσταση του νέου Φορολογικού.

Σύμφωνα με πληροφορίες, η πρώτη ενημέρωση των αρμόδιων επιτροπών της Βουλής για το φορολογικό νομοσχέδιο αναμένεται να γίνει εντός της εβδομάδας, πιθανώς όσο ο κ. Τσίπρας θα βρίσκεται στο Νταβός.

Πίσω από τα... ψιλά γράμματα του ασφαλιστικού

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Μεταρρύθμιση με αβέβαιο αποτέλεσμα και άδηλο μέλλον χαρακτηρίζουν ειδικοί της κοινωνικής ασφάλισης το σχέδιο του υπουργού Εργασίας Γ. Κατρούγκαλου για το νέο ασφαλιστικό, επισημαίνοντας ότι εφόσον οι κεντρικές πολιτικές επιλογές δεν ανατραπούν στη διάρκεια της διαπραγματεύσεως με τους επικεφαλής των θεσμών, θα οδηγηθούμε σε ένα άδικο σύστημα και κατά συνέπεια λιγότερο ελκυστικό. Μιλώντας στην «Κ» άνθρωποι που γνωρίζουν από μέσα τις παθογένειες και τα προβλήματα του υπάρχοντος συστήματος, αναλύουν τα υπέρ και τα κατά του προτεινόμενου συστήματος.

«Απορρύθμιση» και όχι μεταρρύθμιση χαρακτηρίζει το προωθούμενο κυβερνητικό σχέδιο ο πρώην υπουργός Εργασίας Γ. Κουτρομάνης, εκτιμώντας ότι οδηγεί σε χαμηλότερες συντάξεις, παρά τις πολύ μεγαλύτερες εισφορές για ορισμένους κλάδους. Σύμφωνα με τον πρώην υπουργό, το νέο σύστημα δεν είναι δίκαιο, γιατί δεν συνδυάζει με σχετική αναλογικότητα τις εισφορές με τις παροχές, ενώ μεταφέρει τα βάρη σε μεγάλο βαθμό στους νέους συνταξιούχους και στους εργαζόμενους.

Στα αρνητικά του νέου συστήματος αναφέρεται και το μέλος της Επιτροπής Σοφών για το ασφαλιστικό Δημήτρης Μπούρλος, ο οποίος υπογραμμίζει ότι δεν έχουμε ακόμη δει τις αναλογιστικές προσεγγίσεις και τις οικονομικές μελέτες που θα μπορούσαν να αποδείξουν τη βιωσιμότητα του νέου συστήματος, και ξεκαθαρίζει ότι το γεγονός πως οι νέες συντάξεις θα είναι σε αρκετές περιπτώσεις χαμηλότερες από τις παλαιές δεν οδηγεί άνευ άλλου τινός σε βιωσιμότητα του συστήματος.

Αμφιβολίες

Ο αναλογιστής, πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της AON Hewitt Π. Ζαμπέλης εκτιμά πως το προτεινόμενο σύστημα απέχει πολύ από το να χαρακτηριστεί βιώσιμο, και υπολογίζει πως δεν θα υπάρξει μείωση της συνταξιοδοτικής δαπάνης.

Ο πρώην πρόεδρος του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνομόνων Π. Τσακλόγλου βρίσκει ιδιαίτερα θετική, παρά τις όποιες τεχνικές δυσκολίες, την εννοποίηση των ταμείων, κυρίως όμως τους ενιαίους κανόνες για όλους τους ασφαλισμένους. Τονίζει όμως ότι είναι αμφίβολο αν τα προτεινόμενα μέτρα πλησιάζουν τους επιδιωκόμενους στόχους, και υπογραμμίζει πως η πλήρης προστασία των υπερανταποδοτικών συντάξεων που βρίσκονται στο κάτω μέρος της κατανομής θα λαρώνει ακόμη περισσότερο τη σχέση εισφορών-παροχών και δίνει κίνητρα για εισφοροδιαφυγή. Αλλά και η αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών, σύμφωνα με τον ίδιο, αυξάνει τα κίνητρα για ανασφάλιστη εργασία και μειώνει την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων.

Τη διάρρηξη της αρχής της εμπιστοσύνης προς τους κρατικούς θεσμούς και την προσβολή της αρχής της δικαιοσύνης, της ισονομίας και της ισότητας του νόμου έναντι όλων και όλων έναντι του νόμου, επισημαίνει

η πρώην γενική διευθύντρια Κοινωνικής Ασφάλισης Αρτεμης Αναγνώστου-Δεδούλη. Είναι χαρακτηριστικό ότι η ίδια, που γνωρίζει από μέσα, για δεκαετίες, τα τεκταινόμενα στην κοινωνική ασφάλιση, εκτιμά ότι ο ένας φορέας-μιομήθ θα δημιουργήσει για πολλά χρόνια, πέραν της δεκαετίας, δυσεπίλυτα διοικητικά προβλήματα, με δραματική επιδείνωση των καθυστερήσεων στην έκδοση συντάξεων.

Τα θετικά

Αναζητώντας κάποια θετικά στοιχεία, ο κ. Κουτρομάνης στέκεται στο γεγονός ότι διατηρείται το ενιαίο του συστήματος που είχε θεσμοθετηθεί με τον νόμο 3863/2010, αυτό όμως υπονομεύεται από τη μεγάλη συμπίεση που γίνεται προς ένα πολύ χαμηλότερο επίπεδο συντάξεων. Γκρίζα σημεία, μεταξύ άλλων, είναι η εφαρμογή της διαδοχικής ασφάλισης στο νέο σχήμα

Πορεία διαμαρτυρίας δικηγόρων, γιατρών, μηχανικών, δικαστικών επιμελητών και συμβολαιογράφων κατά του νέου ασφαλιστικού.

Τα υπέρ και τα κατά της πρότασης, σύμφωνα με ειδικούς που γνωρίζουν τις παθογένειες και τα προβλήματα του υπάρχοντος συστήματος.

που προτείνει η κυβέρνηση, ζητήματα που αφορούν στο καθεστώς ασφάλισης και κυρίως συνταξιοδότησης των εργαζομένων στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, καθώς και η ασφάλιση των εργαζομένων με μπλοκάκι.

Ο κ. Μπούρλος βρίσκει πως η διάθεση προστασίας χαμηλών εισοδημάτων είναι στα υπέρ, υπό την προϋπόθεση όμως ότι γίνεται με ορθό τρόπο. Στα υπέρ επίσης είναι και η προσπάθεια νομιμοποίησης και αξιοποίησης χρόνων ασφάλισης, που με το προηγούμενο καθεστώς έμεναν ανεκμετάλλετοι. Πολλά είναι βέβαια, σύμφωνα με τον ίδιο, τα γκρίζα σημεία, όπως, για παράδειγμα, ότι δεν διευκρινίζεται το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένου που σήμερα ασφαλιζόταν σε δύο φορείς παράλληλα και συνεχίζει την ασφάλισή του. Μάλιστα, ο κ. Μπούρλος καταγράφει περισσότερες από 60 περιπτώσεις που στο σχέδιο νόμου προβλέπεται η έκδοση υπουργικής απόφασης.

Μεταρρυθμίσεις εκτός μνημονίων - Συντάγματος

Του ΑΓΓΕΛΟΥ Μ. ΣΥΡΙΓΟΥ*

Τα μνημόνια καθορίζουν την πορεία της Ελλάδας σε πολλούς τομείς του δημόσιου βίου. Επιπλέον, το απαρχαιωμένο Σύνταγμα του 1974 στέκεται τροχοπέδη σε μεταρρυθμίσεις. Η δε αλλαγή του ούτε σύντομα θα ολοκληρωθεί ούτε είναι βέβαιο ότι θα γίνει προς τη σωστή κατεύθυνση. Παρ' όλα αυτά, υπάρχουν σοβαρά θέματα που αφενός δεν αγγίζουν τα μνημόνια και αφετέρου μπορούν να αντιμετωπισθούν υπό το υπάρχον Σύνταγμα.

Ένα τέτοιο θέμα είναι η αλλαγή του εκλογικού νόμου. Οι περισσότεροι το συνδέουν με την εφαρμογή ενός πιο αναλογικού συστήματος. Δεν αρκεί. Το ζητούμενο είναι η δυνατότητα ριζικής ανανέωσης του πολιτικού προσωπικού με ικανούς ανθρώπους. Σχετίζεται, δηλαδή, με την κατάρτιση των εννέα μεγάλων εκλογικών περιφερειών της χώρας που αντιστοιχούν στο 45% του εκλογικού σώματος. Η δημιουργία μικρών εκλογικών περιφερειών που θα εκλέγουν βουλευτές με μονοσταυρία για να γνωρίζει ο ψηφοφόρος ότι ψηφίζει τον δικό του βουλευτή, είναι πλέον αδήριτη ανάγκη. Οι μικρές περιφέρειες θα επιτρέψουν την είσοδο νέων υποψηφίων χωρίς τη διαμεσολάβηση της τηλεόρασης.

Παράλληλα, πρέπει να δοθεί η δυνατότητα στους Έλληνες πολίτες που κατοικούν στο εξωτερικό να ψηφίσουν. Τα δεδομένα είναι ριζικά διαφορετικά από το 2009 που συζητήθηκε για τελευταία φορά το θέμα στην ελληνική Βουλή. Τότε, αρκετοί, χωρίς να το ομολογούν δημοσίως, θεωρούσαν πολυτέλεια την απόδοση δικαιώματος ψήφου σε ανθρώπους που είχαν απομακρυνθεί πολλά χρόνια από την Ελλάδα και (υποτίθεται ότι) θα αντιμετώπιζαν ως κόμπι την ενασχόλησή τους με την πολιτική του τόπου καταγωγής τους. Η κρίση έχει αλλάξει τα δεδομένα. Εκατοντάδες χιλιάδες Έλληνες έχουν μεταναστεύσει τα τελευταία πέντε χρόνια. Είναι σημαντικό να μπορούν να διαμορφώσουν το πολιτικό

τοπίο της χώρας στην οποία πολλοί εξ αυτών επιστρέφουν.

Ένα άλλο μεγάλο θέμα που μπορεί να τεθεί, είναι αυτό της εξαρτήσεως της δικαστικής από την πολιτική εξουσία. Ο γάντζος ελέγχου είναι το άρθρο 90 του Συντάγματος που ορίζει ότι οι τοποθετήσεις στις θέσεις του προέδρου και του αντιπροέδρου των τριών ανώτατων δικαστηρίων της χώρας γίνονται από το υπουργικό συμβούλιο. Οι συνέπειες αυτής της ρυθμίσεως εμφανίζονται στη συνέχεια διά του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου. Έως ότου αναθεωρηθεί το Σύνταγμα, θα πρέπει να εξετασθεί η περίπτωση το υπουργικό συμβούλιο να επιλέγει τα σχετικά πρόσωπα ακολουθώντας τη γνώμη ενός αδιάβλητου συλλογικού οργάνου δικαστικών στο οποίο δεν θα συμμετέχει φορέας της εκτελεστικής εξουσίας. Παράλληλα, θα πρέπει να θεσπισθούν κωλύματα ως προς την κατάληψη θέσεων εκ μέρους των δικαστικών λειτουργών μετά την αποχώρησή τους από το Δικαστικό Σώμα για να μη δημιουργούνται υπόνοιες περί της ακεραιότητας των εν λόγω προσώπων κατά την εκτέλεση των δικαστικών καθηκόντων τους (π.χ. ανεξάρτητες αρχές).

Το δημογραφικό είναι ένα τρίτο μεγάλο θέμα. Η κατάσταση είναι άσχημη. Ηδη από το 1998 οι θάνατοι Ελλήνων ήταν περισσότεροι από τις γεννήσεις. Οι εντυπώσεις σώζονταν επειδή στον αριθμό των γεννήσεων από Ελληνίδες προσετιθέντο και οι γεννήσεις από αλλοδαπές. Μετά το 2010 οι δείκτες επιδεινώνονται ταχύτατα. Σύμφωνα με στοιχεία του κ. Δρεττάκη, την τετραετία 2011-14 το σύνολο των θανάτων ξεπέρασε το σύνολο των γεννήσεων (Ελλήνων και αλλοδαπών) κατά 60.000 άτομα. Στη γειτονιά μας είναι η Βουλγαρία. Λόγω μειωμένων γεννήσεων και μεταναστεύσεως η αναπλήρωση του πληθυσμού υπολείπεται κατά 50% του αριθμού των θανάτων. Πριν γίνουμε Βουλγαρία πρέπει να υιοθετήσουμε στρατηγική αντιμετώπισης του δημογραφικού προβλήματος που να λαμ-

βάνεται υπ' όψιν κατά τον σχεδιασμό των νόμων και την υλοποίηση των αποφάσεων.

Επόμενο μεγάλο θέμα είναι το δικαίωμα του πληροφωρείν και πληροφωρείσθαι σε μια δημοκρατική πολιτεία από τους ιδιωτικούς τηλεοπτικούς σταθμούς. Επί 26 χρόνια δεν έχουν ακόμη δοθεί οριστικές άδειες λειτουργίας. Προσφάτως πέρασε από τη Βουλή νόμος που προβλέπει ότι ο αρμόδιος υπουργός έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα να κρίνει πόσες τηλεοπτικές άδειες θα δώσει. Κάτι τέτοιο θα συνεχίσει την εξάρτηση και τις υπόγειες σχέσεις/λυκοσυμμαχίες ιδιοκτητών ΜΜΕ με την κυβερνητική εξουσία. Ζητούμενο είναι να τεθούν καθαροί όροι αποδόσεως των τηλεοπτικών αδειών με διαφανή κριτήρια. Το θέμα πρέπει να ξανατεθεί μετ' επιτάσεως.

Ο κατάλογος μπορεί εύκολα να διευρυνθεί. Επί παραδείγματι, πρέπει να ανατεθεί σε επιστήμονες η κατάρτιση ενός σύγχρονου κώδικα ελληνικής ιθαγένειας που δεν θα χαρακτηρίζεται από τις συκνές ιδεοληψίες παρόμοιων νομοθετημάτων. Επίσης, πρέπει να τελειώνουμε με την κωδικοποίηση των νόμων. Έχει εν τοις πράγμασι επιτευχθεί εδώ και χρόνια από τις διάφορες νομικές βάσεις δεδομένων που υπάρχουν. Καιρός να λειτουργήσει προς αυτή την κατεύθυνση και το Εθνικό Τυπογραφείο.

Κριτήριο για τις εκτός μνημονίων - Συντάγματος μεταρρυθμίσεις είναι να δημιουργηθούν σύγχρονοι ισχυροί θεσμοί που, ενώ θα διατηρούν την ελληνική ιδιοπροσωπία, θα μπορούν να παρακολουθούν τις εσωτερικές και παγκόσμιες προκλήσεις και να απαντούν αποτελεσματικά σε αυτές, με τη συμμετοχή του μεγαλύτερου δυνατού αριθμού πολιτών.

* Ο κ. Αγγελος Μ. Συρίγος είναι δικηγόρος, επίκουρος καθηγητής Διεθνούς Δικαίου και Εξωτερικής Πολιτικής στο Πάντειο Πανεπιστήμιο. Πρώην γενικός γραμματέας Πληθυσμού στο υπουργείο Εσωτερικών.

14

πρώτο θέμα
17.01.16
**ΤΟ ΚΟΥΑΡΤΕΤΟ
ΤΑ ΘΕΛΕΙ ΟΛΑ
ΚΑΙ ΔΕΝ ΒΙΑΖΕΤΑΙ**

Βέτο από τους δανειστές στ

Ερχονται αύριο τα τεχνικά κλιμάκια και μέχρι την Πέμπτη τα «αφεντικά» - Επιθυμία της κυβέρνησης είναι να τελ

Η αύξηση των εισφορών δείχνει -προς το παρόν- να είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα του Ασφαλιστικού που έχει βάλει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων η κυβέρνηση. Σε τεχνικό επίπεδο η διαπραγμάτευση με το κουαρτέτο ξεκινά αύριο Δευτέρα, καθώς τα κλιμάκια των θεσμών αρχίζουν τις συζητήσεις με τους Έλληνες αξιωματούχους. Η επίσημη διαπραγμάτευση αναμένεται να ξεκινήσει μέσα στη βδομάδα, όταν θα έρθουν στην Αθήνα οι επικεφαλής.

του Αλέξανδρου Κασιμάτη
akasimatis@protothema.net

Σύμφωνα με πηγές που γνωρίζουν την κατάσταση, η άφιξη στην Αθήνα της ηγεσίας των θεσμών, η οποία σηματοδοτεί την έναρξη των διαπραγματεύσεων, είναι ακόμη ασαφής επειδή εκκρεμεί η αποστολή συμπληρωματικών στοιχείων από την ελληνική κυβέρνηση. Συγκεκριμένα έχουν ζητηθεί από την κυβέρνηση διευκρινίσεις και στοιχεία σχετικά με το Ασφαλιστικό και το Δημοσιονομικό του 2016. Μόλις παρασχεθούν τα στοιχεία, οι επικεφαλής θα προσδιορίσουν την άφιξη τους στην Αθήνα -εκτός απρόοπτου στα μέσα της εβδομάδας- και θα ξεκινήσει και επίσημα η πρώτη αξιολόγηση του ελληνικού προγράμματος.

Όσον αφορά στην ασφαλιστική μεταρρύθμιση, οι θεσμοί αναμένουν τα συμπληρωματικά στοιχεία για να διατυπώσουν ολοκληρωμένες απόψεις. Ωστόσο, από την πλευρά των δανειστών υπάρχουν, όπως αναφέρουν πηγές που γνωρίζουν την κατάσταση, σοβαρές ενστάσεις σε σχέση με την αύξηση των εισφορών. Οι θεσμοί, σύμφωνα με τις ίδιες πηγές, θεωρούν το συγκεκριμένο μέτρο ανανταναγναιστικό και συνεπώς όχι επιθυμητό, επειδή πιστεύουν ότι θα επιλύσει λιγότερα προβλήματα από αυτά που θα δημιουργήσει.

Η επιθυμία των δανειστών, όπως άλλωστε και της ελληνικής κυβέρνησης, είναι η αξιολόγηση να τελειώσει χωρίς χρονοτριβή το συντομότερο δυνατόν, ώστε να αποφευχθεί το ενδεχόμενο ταμειακών δυσχερειών για το Ελληνικό Δημόσιο. Ωστόσο, οι οίκοι δεν είναι θετικοί για μια σύντομη αξιολόγηση, κάτι άλλωστε που έγινε φανερό και από τις δηλώσεις που έγιναν στο Ευρογκρουπ που πραγματοποιήθηκε την Πέμπτη στις Βρυξέλλες. Συγκεκριμένα, ο πρόεδρος του Γερμάνου Ντάισελμπλουμ είπε ότι δεν γνωρίζει πόσο θα

Αν η διαπραγμάτευση τραβήξει σε μακρός, τότε είναι θέμα χρόνου να δημιουργηθούν ταμειακά προβλήματα. Η κυβέρνηση θα πρέπει να κάνει συνεχώς γενναία βήματα συμβιβασμού ώστε να πάρει το πράσινο φως έστω για σταδιακές εκταμιεύσεις

διαρκέσει η διαπραγμάτευση, εξέφρασε την πρόθεση να είναι σύντομη και εστιγνώντας την πρόσφατη δήλωσή του ότι θα διαρκέσει μήνες είπε ότι πρέπει πρώτα να έρθουν οι θεσμοί στην Αθήνα, να ξεκινήσει η αξιολόγηση και να συμφωνήσουν στο Ασφαλιστικό και στα δημοσιονομικά. Στη συνέχεια πρόσθεσε ότι πρέπει να συμφωνήσουν και οι υπουργοί Οικονομικών.

Ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών, Βόλφγκανγκ Σόμπλε, μπαίνοντας στο Ευρογκρουπ διατύπωσε την εκτίμησή ότι η αξιολόγηση θα έχει διάρκεια, ενώ σημείωσε ότι η Ελλάδα δεν έχει άμεσο ζήτημα ρευστότητας. Σε αντίθετη τροχιά ήταν ο επικεφαλής του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Στήριξης Κόλνους

Ρέγκλινγκ, ο οποίος δήλωσε ότι η Ελλάδα έχει για το επόμενο τρίμηνο πληρωμές ύψους 4 δισ. ευρώ για την εκπλήρωση του χρέους, για να καταλήξει ότι «πρέπει να κλείσει γρήγορα η αξιολόγηση, αλλιώς η Ελλάδα θα αντιμετωπίσει για άλλη μια φορά προβλήματα ρευστότητας».

Μπορεί οι πηγές να προεξοφλούν από τώρα διαφωνία στην ασφαλιστική μεταρρύθμιση όσον αφορά στο θέμα της αύξησης των εισφορών, αλλά οι διαφορές που ταυτόχρονα πρέπει να γεφυρωθούν είναι πολλές και κρισιμες. Στο μέτωπο των δημοσιονομικών παραμένει σε εκκρεμότητα το έλλειμμα του 2017, ενώ δεν έχει συζητηθεί ακόμα η τήρηση του Προϋπολογισμού κ.ά.

Ταυτόχρονα οι θεσμοί επιθυμούν μια συνολική διαπραγμάτευση με κορμό το Ασφαλιστικό, χωρίς εκπτώσεις για το σύνολο των θεμάτων που παραμένουν σε εκκρεμότητα. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να υπάρξει συμφωνία και για τα ζητήματα του Εργασιακού, του Δημοσίου και το Φορολογικό. Στο τελευταίο περιλαμβάνουν τη φορολόγηση των αγροτών, την ενσωμάτωση στη φορολογική κλίμακα της πρώην έκτακτας και νυν εισφοράς αλληλεγγύης κ.ά. Επιπλέον θα πρέπει να κλείσουν θέματα όπως η συγκρότηση του νέου Ταμείου Αποκρατικοποιήσεων, αλλά και το πλαίσιο για τη διαχείριση των κόκκινων δανείων. Στον προηγούμενο κύκλο διαπραγματεύσεων για τα κόκκινα δάνεια δεν υπήρξε

Πολ Τόμσεν, Ευκλείδης Τσακαλώτος και Γερμάνο Ντάισελμπλουμ στο Ευρογκρουπ της περασμένης Πέμπτης στις Βρυξέλλες... Μεγάλο το πρόβλημα

protothema.gr

Οι θεσμοί θεωρούν το συγκεκριμένο μέτρο αντιαναπτυξιακό και συνεπώς όχι επιθυμητό, επειδή πιστεύουν ότι θα επιλύσει λιγότερα προβλήματα από αυτά που θα δημιουργήσει

15
πρώτο θέμα
17.01.16

Η αύξηση των εισφορών

Η γρήγορα η αξιολόγηση για να αποφευχθούν οι ταμειακές δυσχέρειες του Δημοσίου

συμφωνία για τα καταναλωτικά, όπως και για τα επιχειρηματικά δάνεια, για το καθεστώς μεταβίβασής τους σε τρίτους κ.ο.κ.

Οι πρόσφατες ευρωπαϊκές τουρνέ των κλητών **Ευκλείδη Τασκαλάτου** και **Γιώργου Κατρούγκαλου** δεν φαίνεται να έφεραν ιδιαίτερα αποτελέσματα. Οι πληροφωρτες θέλουν τους θεσμούς να μην είναι διατεθειμένοι να κάνουν ουσιαστικές υποχωρήσεις στις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει η κυβέρνηση με την υπογραφή του τρίτου μνημονίου. Η πρώτη αξιολό-

γηση θεωρείται κομβικής σημασίας, καθώς για τους δανειστές αποτελεί δοκιμασία για την αξιοπιστία της ελληνικής κυβέρνησης και κυρίως για τις προθέσεις της να εφαρμόσει στην πράξη τα όσα δεσμεύτηκε.

Ακριβώς γι' αυτόν τον λόγο δεν υπάρχει συγκεκριμένη χρονική προθεσμία για την ολοκλήρωση της αξιολόγησης. Ωστόσο, το γεγονός ότι δεν υπάρχει καταληκτική ημερομηνία δημιουργεί προϋποθέσεις σκληρής διαπραγματεύσεως και πολλά

περιθώρια για την ελληνική πλευρά. Αν η συζήτηση με τους δανειστές τραβήξει σε μακρος, τότε θα είναι ζήτημα χρόνου να δημιουργηθούν ταμειακά προβλήματα για το Δημόσιο. Συνεπώς η κυβέρνηση θα πρέπει να κάνει συνεχώς γενναία βήματα συμβιβασμού με τους δανειστές, τα οποία θα βάζουν την αξιολόγηση σε τροχιά επιτυχούς ολοκλήρωσης και θα στέλνουν μήνυμα αξιοπιστίας, ώστε να πάρει το πράσινο φως έστω για σταδιακές εκταμιεύσεις.

7+1 «αγκάθια» για να κλείσει η αξιολόγηση

Για να τελειώσει η αξιολόγηση, κυβέρνηση και κουαρτέτο, εκτός από το Ασφαλιστικό πρέπει να συμφωνήσουν σε μια σειρά ζητήματα που εκκρεμούν και έχουν μείνει στη μέση. Στη λίστα περιλαμβάνονται:

1 Φόροι εισοδήματος. Η κυβέρνηση καλείται να επανεξετάσει φοροαπαλλαγές που σήμερα ισχύουν, όπως για άτομα με 80% αναπηρία, ΕΚΑΣ, επίδομα ανεργίας, γονικές παροχές και δωρεές. Πρέπει να παρουσιάσει τον νέο Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, να επεκτείνει τον ΦΠΑ στα υψιά, να αλλάξει την κλίμακα φόρου για το 2016 και τα ενοίκια, αλλά και να αποφασίσει την ενσωμάτωση της «έκτακτης» εισφοράς αλληλεγγύης στη φορολογική κλίμακα από το 2016.

2 Ακίνητα. Πρέπει να ανακοινωθούν οι νέες αντικειμενικές τιμές της Εφορίας και από 1/1/2017 να εδωθούν με τις εμπορικές αξίες. Ο ΕΝΦΙΑ θα αλλάξει για έσοδα τουλάχιστον 2.650 εκατ. ευρώ και πάλι. Επιπλέον, πρέπει να τρέξουν διασταυρώσεις ανάμεσα στα δεδομένα του Ε9 και του Κτηματολογίου.

3 Νέο Περιουσιολόγιο. Έπρεπε να έχει παρουσιαστεί από τον Νοέμβριο.

4 Νέος γενικός γραμματέας Δημοσίων Εσόδων. Η θέση είναι κενή από τον Οκτώβριο, ο διορισμός νέου ΓΤΔΕ μεταφέρεται από βδομάδα σε βδομάδα και το κουαρτέτο έχει απειλήσει να μην επιστρέψει αν δεν διορι-

στεί πρώτα ο διάδοχος της κυρίας Κατερίνα Σαββαΐδου.

5 Πλαστικό χρήμα. Από τον Οκτώβριο έπρεπε η κυβέρνηση να έχει εγκρίνει ολοκληρωμένο σχέδιο, σε συνεργασία με την Τράπεζα της Ελλάδος και τον ιδιωτικό τομέα, για την προώθηση και διευκόλυνση της χρήσης ηλεκτρονικών πληρωμών και τη μείωση της χρήσης μετρητών. Το σχέδιο αυτό πρέπει να τεθεί σε ισχύ τον Μάρτιο του 2016.

6 Μαύρες λίστες οφειλών. Από τον Οκτώβριο του 2015 όσοι χρωστούν φόρους και ασφαλιστικές εισφορές για περισσότερο από τρεις μήνες σε Εφορία και ασφαλιστικά ταμεία θα βλέπουν τα ονόματά τους να δημοσιοποιούνται και θα αποκλείονται από την αγορά.

7 Αδύλωτες καταθέσεις. Από τον Νοέμβριο θα έπρεπε να έχει ψηφιστεί πλήγμα μέτρων για τις αδύλωτες καταθέσεις, με νομοσχέδιο για την εθελοντική αποκάλυψη («οφίς αμνηστευτική διάταξη» όμως, όπως τονίζεται στο μνημόνιο), ανταλλαγή πληροφοριών με τα κράτη της Ε.Ε. κλπ.

8 Νέο Μεσοπρόθεσμο 2016-2019. Όταν ληφθούν οι αποφάσεις για το Ασφαλιστικό και το νέο Φορολογικό, η κυβέρνηση καλείται να παρουσιάσει και νέο Μεσοπρόθεσμο για την περίοδο 2016-2019. Θα προβλέπεται γνωστά αλλά και «κρυφά» μέτρα της τάξης των 3 δισ. ευρώ, τα οποία θα πρέπει να εξειδικευτούν και να ανακοινωθούν.

ΚΩΣΤΗΣ Χ. ΠΛΑΝΤΖΟΣ

ΡΕΠΟΡΤΑΖ

→ ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΦΩΣΚΟΛΟΥ
jfoskolos@pegasus.gr

«**Η** ένταξη εκατομμυρίων ασφαλισμένων και συνταξιούχων από τόσο διαφορετικούς χώρους σε έναν ασφαλιστικό φορέα μέσα σε έναν χρόνο είναι στοίχημα τουλάχιστον... φιλόδοξο. Μια τέτοια ασφαλιστική μεταρρύθμιση σε χώρες όπως η Γερμανία πήρε έξι χρόνια για να καταλήξει σε τρία Ταμεία... Στελέχη της κοινωνικής ασφάλισης δεν κρύβουν τις επιφυλάξεις τους για τη συγχώνευση-μωμού όλων των Ταμείων κύριας ασφάλισης και Πρόνοιας, που επικρατείται με το προσχέδιο νόμου του υπουργού Εργασίας, Γιώργου Κατρούγκαλου.

Με 3,5 εκατομμύρια ασφαλισμένους και 2,6 εκατομμύρια συνταξιούχους ο Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης θα εισπράττει εισφορές και θα πληρώνει συντάξεις στη μισή και πλέον Ελλάδα. Μπορεί οι προεργασίες στα Ταμεία να έχουν ξεκινήσει, αλλά για το χρονοδιάγραμμα οι απόψεις των στελεχών συγκλίνουν πως το εγχείρημα απαιτεί μεγάλο βάθος χρόνου.

Σύμφωνα με το προσχέδιο νόμου, την 1η Σεπτεμβρίου το σύνολο του προσωπικού των Ταμείων μεταφέρεται αυτοδικαίως στον ΕΦΚΑ, ενώ μέχρι και 31 Δεκεμβρίου πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί η επιλογή και η τοποθέτηση των προϊσταμένων στις νέες οργανικές μονάδες.

Τότε αναμένεται να λήξει αυτοδικαίως η θητεία όλων των προϊσταμένων οργανικών μονάδων του πρώην ΙΚΑ και των εντασσόμενων φορέων. Ανθρωποι που είναι σε θέση να γνωρίζουν τι συμβαίνει στα Ταμεία, θεωρούν απίθανο να ολοκληρωθεί το πλάνο εγχείρημα της ενοποίησης σε έναν χρόνο. Όπως λένε, πρέπει να ξεπεραστούν εμπόδια, όπως η διαφορετική νομοθεσία για μισθωτούς και επαγγελματίες ή ακόμη επαγγελματίες από διαφορετικούς κλάδους, ο διαφορετικός τρόπος υπολογισμού και συλλογής των εισφορών, τα διάφορα πληροφοριακά συστήματα, οι διαφορετικοί τρόποι παροχών, τα κτήρια, οι εργαζόμενοι κ.ά. «Με πρόχειρες και αποσπασματικές κινήσεις η κυβέρνηση ετοιμάζεται να προχωρήσει στη δημιουργία ενός μόνο Ταμείου για όλους, με το μέλλον αυτού του μορφώματος να παραμένει αβέβαιο. Στόχος να βάλει το χέρι στα αποθεματικά των υγιών Ταμείων για να συγκαλύψει προσωρινά το πρόβλημα. Αποτέλεσμα αυτών των παρεμβάσεων δεν είναι άλλο παρά η μείωση των συντάξεων ακόμα και ασφαλισμένων που όλα τα προηγούμενα χρόνια πλήρωναν εξαιρετικά υψηλές εισφορές», δηλώνει ο Γιώργος Κωνσταντινόπουλος - μέλος δι-οίκησης της ΓΣΕΕ και αντιπρόεδρος της ΟΤΟΕ.

→ «**Πάντρεμα**». Μέχρι στιγμής οι διοικήσεις εξετάζουν τους τρόπους με τους οποίους θα γίνει το γενικό «πάντρεμα», κοπιάζουν τις δομές των νέων Διευθύνσεων, τις δυνατότητες εναρμόνισης των πληροφοριακών συστημάτων και της μηχανοργάνωσης ώστε να «κουμπώσουν» με το νέο σύστημα ενιαίων παροχών και εισφορών. Και στο μεταξύ οι πρώτες αντιδράσεις ήδη εκδηλώνονται. Στο ΝΑΤ και στον ΟΓΑ δεν θεωρούν πως το στοίχημα της πλήρους αυτονομίας έχει λήξει.

Υπενθυμίζεται πως οι δυο οργανισμοί θα μείνουν αυτόνομοι -σύμφωνα με το προσχέδιο- μόνο για τις προνοιακές παροχές τους και οι ασφαλιστικοί τους κλάδοι θα μεταφερθούν στον ΕΦΚΑ. Ειδικά στο ΝΑΤ τα στελέχη του Ταμείου θεωρούν πως όλα είναι ακόμη «υπό διαπραγμάτευση» λόγω της ιδιαιτερότητας του ναυτικού επαγγέλματος και της ιδιόζουσης νομοθεσίας χρόνος θεμελιώσεως δικαιώματος για ναυτικούς, εισφορές και τρόπος αναπλήρωσης. Στα ακάθιστα και τη συγχώνευση περιουσιών και αποθεματικών (κινητή και ακίνητη αποτιμάται σε 16,4 δισ. ευρώ) σε έναν ενιαίο «κουμπαρά» για όλους. Τα πλεονασματικά και πλούσια Ταμεία αντιδρούν σφοδρά, θεωρώντας πως καλούνται να πληρώσουν τα ελλείμματα των υπολοίπων.

Υπενθυμίζεται πως οι δυο οργανισμοί θα μείνουν αυτόνομοι -σύμφωνα με το προσχέδιο- μόνο για τις προνοιακές παροχές τους και οι ασφαλιστικοί τους κλάδοι θα μεταφερθούν στον ΕΦΚΑ. Ειδικά στο ΝΑΤ τα στελέχη του Ταμείου θεωρούν πως όλα είναι ακόμη «υπό διαπραγμάτευση» λόγω της ιδιαιτερότητας του ναυτικού επαγγέλματος και της ιδιόζουσης νομοθεσίας χρόνος θεμελιώσεως δικαιώματος για ναυτικούς, εισφορές και τρόπος αναπλήρωσης. Στα ακάθιστα και τη συγχώνευση περιουσιών και αποθεματικών (κινητή και ακίνητη αποτιμάται σε 16,4 δισ. ευρώ) σε έναν ενιαίο «κουμπαρά» για όλους. Τα πλεονασματικά και πλούσια Ταμεία αντιδρούν σφοδρά, θεωρώντας πως καλούνται να πληρώσουν τα ελλείμματα των υπολοίπων.

ΠΟΙΟΙ
ΕΝΤΑΣΣΟΝΤΑΙ
ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ
ΚΥΡΙΑΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΟΛΑ ΤΑ ΤΑΜΕΙΑ κύριας ασφάλισης και Πρόνοιας, όπως και οι κλάδοι και οι λογαριασμοί που χορηγούν εφάπαξ βοήθημα συγχωνεύονται σταδιακά από 1/1/2016 σε έναν νέο ενιαίο φορέα-μωμού, τον εθνικό φορέα κοινωνικής ασφάλισης. Ο νέος «γίγαντας» του Δημοσίου θα έχει τρεις κλάδους (κύριας ασφάλισης, πρόνοιας και λοιπών παροχών), τρεις διευθύνσεις, έξι γενικές διευθύνσεις, εννέα περιφερειακά κέντρα και διάφορες τοπικές διευθύνσεις.

ΙΚΑ
Ιδρυμα Κοινωνικών
Ασφαλίσεων
+ Τομέας Ασφάλισης
Προσωπικού ΔΕΗ
+ πρώην ΤΑΠ-ΟΤΕ

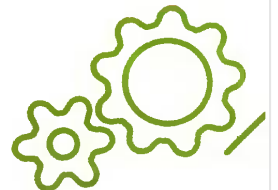
ΟΙ ΑΜΕΣΑ ασφαλισμένοι του ΙΚΑ φτάνουν τα 2,7 εκατομμύρια (όσοι εργάστηκαν το προηγούμενο έτος έστω και μία ημέρα), ενώ οι έμμεσα ασφαλισμένοι είναι πολύ περισσότεροι. Το Ιδρυμα πληρώνει 1,22 εκατομμύρια συνταξιούχους και χρειάζεται 10,5 δισ. τον χρόνο για συντάξεις. Ο προϋπολογισμός του 2016 εμφανίζει έλλειμμα 2,1 δισ. ευρώ (έναντι 582 εκατ. το 2015), καθώς μειώνεται η κρατική επικάλυψη κατά 1,1 δισ. ευρώ (-28%), προβλέπεται να μειωθούν τα έσοδα από εισφορές κατά 250 εκατ. ευρώ (-1,3%), ενώ αυξάνονται οι δαπάνες για συντάξεις κατά 263 εκατ. ευρώ (2,3%) κυρίως λόγω της πρόβλεψης να ικανοποιηθούν χιλιάδες αιτήσεις που εκκρεμούν. Το καρτοφυλλάκιο του ΙΚΑ ορίζει 2,8 δισ. ευρώ, με τα ακίνητα (191 κτήρια και 11 οικόπεδα) να αποτιμώνται σε 690 εκατ. και τα υπόλοιπα να είναι μετοχές, αμοιβάια, ομόλογα ελληνικού Δημοσίου κ.ά.

ΑΡΧΗ
Η ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ
ΜΕΤΡΗ
ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ
ΣΤΟΙΧΗΜΑ
ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ

Με 3,5 εκατομμύρια
2,6 εκατομμύρια συνταξιούχους
Φορέας Κοινωνικής
Ασφάλισης
θα εισπράττει εισφορές
και πληρώνει συντάξεις στη μισή
Ελλάδα

ΕΤΑΠ-ΜΜΕ
Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού
Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης

ΤΟ 50% και πλέον του προϋπολογισμού του Ενιαίου Ταμείου Ασφάλισης Προσωπικού ΜΜΕ καλύπτεται από το «αγγελιόσημο», έναν πόρο που πληρώνεται από τη διαφήμιση. Το 10% αποδίδεται στον «κουμπαρά» του ΑΚΑΓΕ. Οι δανειστές ζητούν την κατάργηση του αγγελιόσημου και όλων των πόρων υπέρ τρίτων που έχουν απομείνει στην αγορά. Η κυβέρνηση επιδιώκει να τον διατηρήσει και να τον κατευνήσει στο σύνολο του συστήματος μετά και την ενοποίηση-μωμού. Αυτό είναι ένα από τα δυσκολότερα σημεία της διαπραγμάτευσης. Το Ταμείο έχει 13.639 ενεργούς ασφαλισμένους και 6.983 συνταξιούχους, που μαζί με τα έμμεσα μέλη φτάνουν τους 9.200. Το Ταμείο εμφανίζει ταμειακό πλεόνασμα 4 εκατομμύρια το 2013 και 20 εκατομμύρια το 2014. Διαθέτει αποθεματικά και ταμειακό διαθέσιμο 681,5 ευρώ, ομόλογα 216,2 εκατομμυρίων, 14 κτήρια και 4 οικόπεδα οξίας 11,8 εκατομμυρίων.

7. ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ

Μέσο: ΕΘΝΟΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 17/01/2016 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 17/01/2016

Σελίδα: 53

ΙΟΜΙΑ

17 Ιανουαρίου 2016 ΕΘΝΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

53/7

ΟΓΑ

Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων

ΜΕ 620.000 ασφαλισμένους αγρότες και 650.000 συνταξιούχους, ο ΟΓΑ χρειάζεται περί τα 3,6 δισ. τον χρόνο για να πληρώσει τις συντάξεις του. Εξ αυτών τα 2,6 δισ. κατευθύνονται για να πληρωθεί η βασική σύνταξη των 360 ευρώ σε δικαιούχους που δεν έχουν πληρώσει εισφορές γι' αυτήν. Ο κλάδος κύριας σύνταξης απαιτεί άλλο ένα δισ. Το κράτος βάζει το 88% των χρημάτων, αφού η κρατική επιστροφή φτάνει τα 3,2 δισ. ευρώ. Η μέση σύνταξη είναι 450 ευρώ. Ο Οργανισμός δεν διαθέτει ακίνητη περιουσία και οι καταθέσεις του στην Τράπεζα της Ελλάδος φτάνουν τα 400 εκατομμύρια. Απασχολεί μόλις 490 υπαλλήλους, αλλά καταβάλλει και μικρή αποζημίωση σε 3.500 ανταποκριτές, οι οποίοι είναι και δημοτικοί υπάλληλοι.

ΕΤΑΑ

Ενιαίο Ταμείο Ανεξάρτητα Απασχολουμένων

ΣΤΑ ΛΕΓΟΜΕΝΑ ευγενή Ταμεία συγκαταλέγεται το ΕΤΑΑ με περιουσία που αγγίζει τα 6 δισ., περί τα 5,9 σε κινήτη και 140 εκατομμύρια σε ακίνητη. Το Ταμείο διαθέτει 59 κτίρια και 14 ακρόαδα. Τα έσοδα από τις εισφορές υπολείπονται των δαπανών για συντάξεις μόνο στον κλάδο των νομικών. Το Ταμείο έχει 263.574 ασφαλισμένους, εκ των οποίων οι 108.382 είναι μηχανικοί (ΤΣΜΕΔΕ), οι 96.801 υγειονομικοί (ΤΣΑΥ) και οι 58.391 δικηγόροι (ΤΑΝ). Αντίστοιχα πληρώνει 72.587 συνταξιούχους και ειδικότερα 26.557 μηχανικούς, 24.178 υγειονομικούς και 21.852 νομικούς. Η μέση κύρια σύνταξη στο ΤΣΜΕΔΕ είναι 906 ευρώ, στο ΤΣΑΥ 1.200 ευρώ και στο ΤΑΝ 818 ευρώ.

ΙΣΕ ΤΡΟΦΗ ΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΚΛΗΜΑ ΛΙΣΤΙΚΟΥ

ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι ο Εθνικός Κλάδος Κίνησης Ασφάλισης θα πληρώνει και πλέον Ελλάδα

16,4 δισ.

θα είναι η κινήτη και ακίνητη περιουσία του νέου Ταμείου

NAT

Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο, εκτός του Οίκου Ναύτου και του Γραφείου Ευρέσεως Ναυτικής Εργασίας

ΜΕ ΜΟΛΙΣ 16.000 ασφαλισμένους και 74.000 συνταξιούχους το NAT ανήκει στους μεγάλους ασθενείς της κοινωνικής ασφάλισης. Χρειάζεται περί το 1 δισ. τον χρόνο για να πληρώσει συντάξεις, εκ των οποίων τα 880 εκατομμύρια, δηλαδή πάνω από το 80%, είναι η κρατική επιστροφή. Η μέση σύνταξη κυμαίνεται στα 880 ευρώ. Διαθέτει μόλις 20 ακίνητα με αντικειμενική αξία 130 εκατομμύρια, ενώ στο χαρτοφυλάκιό του δεν υπάρχει κινήτη περιουσία.

ΟΑΕΕ

Οργανισμός Ασφάλισης Ελεύθερων Επαγγελματιών

ΤΟΥΣ 717.890 φτάνουν οι ασφαλισμένοι ελευθεροεπαγγελματίες του ΟΑΕΕ, ενώ οι ανεργοί οφειλτές, που έχουν βγει εκτός ασφαλιστικής βάσης εκτιμώνται σε 230.000. Οι ληξιπρόθεσμοι οφειλτές προς τον Οργανισμό φτάνουν τα 7,6 δισ. ευρώ. Ο προϋπολογισμός του 2016 είναι ελλειμματικός κατά 800.000 ευρώ. Το Ταμείο χρειάζεται περί τα 3 δισ. τον χρόνο (το 1,6 καταβάλλει το κράτος) για να πληρώσει 369.256 συνταξιούχους, με μέση σύνταξη στα 900 ευρώ. Στον ΟΑΕΕ έχουν συγκριθεί διατηρώντας εν πολλοίς τις καταστατικές τους διατάξεις τα: Ταμείο Εμπόρων και Βιοτεχνών Ελλάδος (ΤΕΒΕ), Ταμείο Ασφάλισης Εμπόρων (ΤΑΕ), Ταμείο Συντάξεων Αυτοκινητιστών (ΤΣΑ) και άλλα επιμέρους Ταμεία ελευθεροεπαγγελματιών. Η περιουσία του μόλις αγγίζει τα 100 εκατομμύρια, εκ των οποίων τα 82 είναι ακίνητη περιουσία (81 κτίρια) και περί τα 18 κινήτη τίτλοι.

ΠΟΙΟΙ ΕΝΤΑΣΣΟΝΤΑΙ ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΤΠΔΥ

Ταμείο Πρόνοιας Δημοσίων Υπαλλήλων με τους τομείς του

ΤΑΠΙΤ

Ταμείο Πρόνοιας Ιδιωτικού Τομέα με τους τομείς του

ΕΤΑΠ - ΜΜΕ

Κλάδος Πρόνοιας του Ενιαίου Ταμείου Ασφάλισης Προσωπικού Εργαζομένων στα ΜΜΕ με τους τομείς του

ΤΑΥΤΕΚΩ

Κλάδος Πρόνοιας του Ταμείου Ασφάλισης Υπαλλήλων Τραπεζών και Επιχειρήσεων Κοινής Ωφέλειας με τους τομείς του

ΕΤΑΑ

Κλάδος Πρόνοιας του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολουμένων με τους τομείς του

ΤΠΑΕΝ

Ταμείο Πρόνοιας Αξιωματικών Εμπορικού Ναυτικού

ΤΠΚΠΕΝ

Ταμείο Πρόνοιας Κατώτερων Πληρωμάτων Εμπορικού Ναυτικού

ΙΚΑ-ΕΤΑΜ

Ο Ειδικός Λογαριασμός Πρόνοιας

ΤΣΑΑ

Τομέας Επικουρικής Ασφάλισης Αρτοποιών του Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης Ελεύθερων Επαγγελματιών του ΟΑΕΕ (Εφάραξ Βοήθημα Αρτοποιών)

«Βόμβα» για τον νέο Οργανισμό είναι τα 61.500 εφάραξ που εκκρεμούν από τον Σεπτέμβριο του 2013 σε όλα τα Ταμεία, τους κλάδους και τους λογαριασμούς που χορηγούν το βοήθημα, αφού δεν υπήρξε επί της ουσίας τρόπος υπολογισμού του βοηθήματος. Το νομοσχέδιο της ασφαλιστικής μεταρρύθμισης φέρνει νέο τύπο υπολογισμού εξισώνοντας τους παλαιούς ασφαλισμένους (πρωτοασφαλισθέντες πριν από την 1η/1/1993) με τους νέους και οδηγώντας σε μεσοσταθμικές μειώσεις 8%-10% το ύψος του εφάραξ. Οι δανειστές από την άλλη ζητούν την κατάργηση της παροχής, την οποία θεωρούν αναντίσταχη με την οικονομική κατάσταση της χώρας... Μόνο στο Ταμείο Πρόνοιας Δημοσίων Υπαλλήλων εκκρεμούν περί τις 30.000 απήσεις, ενώ άλλες 10.000 απήσεις «λιμνάζουν» στο Ταμείο Πρόνοιας Ιδιωτικού Τομέα.

80 / 81 **ΙΣΤΟΡΙΑ**
17 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2016
ΕΘΝΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ: ΕΠΙΣΟΔΙΑΚΗ ΓΕΝΝΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΠΟ ΤΗ ΔΕΚΑΕΤΙΑ ΤΟΥ 1930

ΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΩΣ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΠΑΘΟΓΕΝΕΙΑ

Ενα αδημοσίευτο ιστορικό ντοκουμέντο που αποκαλύπτει «τι είχε στο μυαλό του» ο Ελευθέριος Βενιζέλος, όταν προχωρούσε, με αμφιθυμίες, στην καθιέρωση της γενικής υποχρεωτικής ασφάλισης και τη δημιουργία του ΙΚΑ

Ο ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ, ασκώντας κριτική στην κυβέρνηση, χαρακτήρισε εύστοχα το Ασφαλιστικό ως «επιτομή του ελληνικού ζητήματος». Ο αρχιτέκτονας του κυβερνητικού σχεδίου για το Ασφαλιστικό Γ. Κατρούγκαλος, παρουσιάζοντας τις σχετικές προτάσεις, υποστήριξε ότι «για πρώτη φορά από τότε που ο (Ελευθέριος) Βενιζέλος σχεδίασε στο μυαλό του το ΙΚΑ, θα έχουμε συνταξιούχους σε όλη την Ελλάδα μια ταχύτητα...».

ΤΟ ΕΡΓΟ ΕΜΕΙΝΕ ΗΜΙΤΕΛΕΣ

Μεγαλοστομίες επαναλαμβάνονται έως τις μέρες μας, κάθε φορά που ερμηνεύεται ένας νέος ασφαλιστικός νόμος, για να διαφυστούν στην πράξη. Οπως διαφυσήθηκαν το 1931-32, αφού και ο Βενιζέλος έμεινε στις προθέσεις του... μυαλού του. Στον τομέα αυτό όμως ένα ημιτέλες έργο. Το οποίο κατέθεσαν οι κατοπινές αντιβενιζελικές κυβερνήσεις.

(κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ), αποτυπώνεται αυτή η εκτίμηση. Όσο για τον Ελ. Βενιζέλο, ίσως είχε στο μυαλό του ότι εκτίμη ο σημερινός υπουργός Εργασίας.

Το «Έθνος» ανέσυρε από το Αρχείο Βενιζέλου μια αδημοσίευτη έως τώρα έκθεση του 1931, όταν καταρτιζόταν το νομοσχέδιο για τις κοινωνικές ασφαλίσεις. Αποτυπώνεται υπέρμετρες φιλοδοξίες, που αν συγκριθούν με τα εκ των υστέρων αποτελέ-

σματα, είναι ο ορισμός της διάστασης μεταξύ πολιτικών λόγων και έργων.

Την έκθεση υπογράφει ο Εμμ. Λουλακάκης, γενικός γραμματέας του υπουργείου τότε και κατοπινά υπουργός σε κεντρικές κυβερνήσεις. Εκεί μετά από μια γενικόλογη εισαγωγή διαπιστώνεται «*ότι ελείπει από την οικονομική και κοινωνική ζωή η σταθερότης και η ασφάλεια... Εκ των Βαλκανικών κρατών μόνον η Ελλάς καθυστερεί μέχρι σήμερα εις την εφαρμογήν Γενικών Κοινωνικών Ασφαλίσεων... Οι μέχρι σήμερα οργανισμοί ασφαλίσεως σπερούνται ομοιομορφίας, οργανώσεως επιστημονικής και ενιαίας κατευθυντηρίου γραμμής ... Φαινόμενον και τούτο της αταξίας και της προκρόστητος αι οποίαί μας κατατρέχουν και μας απειλούν επικινδύνως...*

(*Η κυβέρνηση*) έθεσεν ως προμετωπίδα του προγράμματος της τελευταίας τετραετίας (1928-1932) την ολοκλήρωσιν της προεργασίας των εργαζομένων τάξεων διά της εισαγωγής του θεσμού. Παρέχει όλες τις εγγυήσεις ότι θα παραδώσει εις το Έθνος μνημειώδες και άρτιον Νομοθετικόν συγκρότημα, απηλλαγμένον παντός καθυστερισμού και υπεβολικότητας, τλουσιμόνον με διάχυτον ανθρωπιστικόν πιαχόσομον πνεύμα της εποχής. Τοιοῦτοτρόπος θα πυργωθεί ευρύ γαλήνιον και συνεταιριστικόν εις την συνείδησιν της κοινωνίας διά να ζήσει παρέχον εις τας λαϊκὰς μάζας, μακρὰν των ατόμων και των πολιτικών συγκρούσεων, των κοινωνικών αναμεικλώσεων και διαταραχών ζωογόνον και ευεργετικήν επίδρασιν και προσοσίαν... (Με τον θεσμό η κυβέρνηση) δεν κατοικαρώνει μόνον την αστικήν Δημοκρατίαν από τους κινδύνους τους οποίους μοιραίως επισκωρεύει η εξαθλίωσις των εργαζομένων τάξεων, δεν εκδηλώνει μόνον χρέος ανώτερων και ευγενές, αλλά και καθιερώνει κοινωνικήν δικαιοσύνην...».

Ο Βενιζέλος μλό σε προεκλογική συγκέντρωση. Η τελευταία κυβερνήσή του το 1932 λίγες ώρες πριν παρατηθεί επίσημος ψήφισε τον πολύπλοκο νόμο για τις κοινωνικές ασφαλίσεις. Αφήζει να σημειωθεί ότι την προεκλογική περίοδο που ακολούθησε και στους απολογισμούς της βενιζελικής τετραετίας (1928-32) αυτό το μείζον νομοθέτημα σχεδόν αγνοήθηκε...

1922-1932

Δεκαετία διεργασιών και αναζητήσεων

ΔΕΚΑ χρόνια χρειάστηκαν για να προχωρήσει η κοινωνική ασφάλιση και ν' αποκτήσει κάποια καθολικά χαρακτηριστικά (1922-1932). Κι ακόμη έμεινε στα χαρτιά. Αιτία η σφοδρή αντίδραση των εργοδοσιών και η απροθυμία των είκοσι (!) κυβερνήσεων, που διαδέχονταν η μία την άλλη όλη αυτήν την περίοδο. Το βασικό αντισσφαλιστικό επιχείρημα ήταν ότι πρόκειται για αντιπαραγωγικό θεσμό, επειδή αυξάνει το κόστος της εργασίας. Σε τελευταία ανάλυση η αντίθεση και καθυστέρηση προώθησης του θεσμού απέρρεαν από την άρνηση για περιορισμό των επιχειρηματικών κερδών. Οι άνεμοι, όμως, που φυσούσαν σ' όλη την Ευρώπη του μεσοπολέμου ήταν ευνοϊκοί για την ασφάλιση.

» Η κοινωνική ασφάλιση δεν προχώρησε εξαιτίας της απροθυμίας 20 κυβερνήσεων (!) αλλά και της σφοδρής αντίδρασης των εργοδοτών με βασικό επιχείρημα ότι αυξάνει το κόστος της εργασίας

Δημιουργία Τομείων. Έτσι, μετά την ψήφιση των πρώτων νόμων του 1922-23 περί της υποχρεωτικής ασφάλισης, δόθηκε ισχυρή ώθηση για τη δημιουργία ασφαλιστικών ταμείων.

• Τα δομικά κενά επιχειρήθηκε να καλυφθούν νομοθετικά το 1925. Τη χρονιά αυτή, με μια σειρά ειδικούς νόμους, δημιουργούνταν ασφαλιστικοί οργανισμοί όχι πλέον κατά επιχείρηση αλλά κατά επάγγελμα. Αυτά ακριβώς

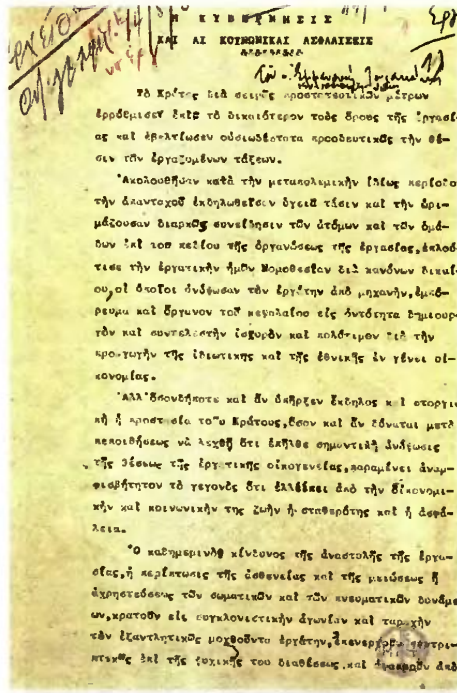
η μετάβαση, από την επιχείρηση στον κλάδο απασχόλησης, θεωρείται καμπί στην ιστορία του θεσμού.

• Το αποτέλεσμα σε συνέχεια, με τις αλληλέγγυες νομοθετικές ρυθμίσεις, ήταν να προκύψει μια χασομική κατάσταση. Τέτοια, ώστε στο δημοκρατικό Σύνταγμα του 1927 να περιληφθεί ειδική διάταξη που απέκλειε «φωτογραφικές» ρυθμίσεις για το Ασφαλιστικό. Πρόκειται για ένα «απαγορευτικό», που παραμένει ως σήμερα ακόμη. Στην πράξη, όμως, το αποσπασματικό και το ευκαιριακό των σχετικών ρυθμίσεων θα έχει αναδειχθεί, πια, σε μόνιμο σύνδρομο της Πολιτείας.

• Μια άλλη ουσιαστική καμπί και νέο στάδιο στη διαδρομή του Ασφαλιστικού αρχίζει από το 1929. Πολλαπλασιάζεται η κοινωνική κινητικότητα και δυναμώνουν οι εργατικοί αγώνες για τη γενίκευση της ασφάλισης. Αποκορύφωμα των διεργασιών θ' αποτελέσει η επιλογή της κυβέρνησης Βενιζέλου για την εφαρμογή του «σχεσοσλοβακικού μοντέλου» υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης. Θα καταρτιστεί σχετικά νομοσχέδιο (1931), θα πέσουν «κεφάλια» και κυβερνήσεις μέχρι να ψηφιστεί ο ιδρυτικός νόμος του ΙΚΑ (1934).

Γράφει
ο Τ. Κατσιμάρδος
katsimar@yahoo.gr

Η πρώτη σελίδα του ντοκουμέντου από το Αρχείο Βενιζέλου για τις κοινωνικές ασφαλίσεις. Αφού πρώτα γίνεται μια αναδρομή στην εργατική νομοθεσία των βενιζελικών από το 1911, ακολουθεί μια στοχευόμενη ανάλυση για τα όσα ισχύουν στην υπόλοιπη Ευρώπη την ευρύτερη περίοδο. Όλα αυτά υποτίθεται ότι ελήφθησαν υπόψη για το ασφαλιστικό σχέδιο των Φιλελευθέρων.

ΓΡΑΦΕ-ΣΒΗΣΕ

Το πρότυπο που έγινε κακέκτυπο

ΕΝΩ το βενιζελικό νομοσχέδιο για την κοινωνική ασφάλιση εκκρεμούσε και δεν είχε εισαχθεί στη Βουλή, σχηματίζεται η κυβέρνηση Παπαναστασίου (τέλη Μαΐου 1932). Ο Ελ. Βενιζέλος, σε μια προσπάθεια να μη χρεωθεί την επικείμενη χρεοκοπία, έχει παραιτηθεί πριν από τη συμπλήρωση τετραετίας. Δηλώνει, όμως, ότι θα στηρίξει το μικρό Αγροτοεργατικό Κόμμα του Παπαναστασίου. Η κυβέρνηση που συγκροτεί ο «πτερός της Δημοκρατίας» του 1924, είναι η πιο βραχύβια στη νεοελληνική ιστορία. Παραίτητά ύστερα από μία εβδομάδα, ενώ ο πρωθυπουργός διατυπώνει τις προγραμματικές δηλώσεις στη Βουλή. Αιτία ήταν το Ασφαλιστικό, το οποίο ο Βενιζέλος, ενώ ο ίδιος ήταν ο «αρχιτέκτονας» του, ζήτη να αποσυρθεί. Οι βενιζελικοί, σε συνδυασμό με άλλα όμοια οικονομικά μέτρα που εξαγγέλλει η κυβέρνηση Παπαναστασίου, φροβούνται ότι το μικρό κόμμα μπορεί να αναδεικτεί μεγάλο στις επικείμενες εκλογές (μεταβατική ήταν η κυβέρνηση και θα διενεργούσε τις εκλογές), με την ψήφιση του Ασφαλιστικού στο ενεργητικό του. Αργότερα ο ίδιος ο Παπαναστασίου θα εξηγήει στους ψηφφόρους του: «Γνωρίζετε με πόση φρονησιμότητα υπεστηρίξαμε την κοινωνική νομοθεσία. Όταν συνθήκη δυσάρεσται διά το εις την εξουσίαν κόμμα το νήγαγκσαν να καταλείπη την αρχήν. Ητις και μου προσεφέρθη και την εδέχθη, υπό τον όρον να ψηφισθούν αμέσως αι κοινωνικαί ασφαλίσεις. Και όταν το κόμμα εκείνο ηνθήθη (εννοεί τους Φιλελευθέρους του Βενιζέλου) να ψηφίσαι τις κοινωνικαί ασφαλίσεις επέταξε την εξουσίαν...». Ήταν η μοναδική περίπτωση, μάλλον παγκοσμίως, που μια κυβέρνηση παραιτούταν, ενώ έκανε τις προγραμματικές δηλώσεις της.

Η ίδρυση του ΙΚΑ. Όσο για την ίδρυση του ΙΚΑ, ήταν το πρώτο μέτρο που ψήφισε ο Βενιζέλος επανερχόμενος στην κυβέρνηση (Αύγουστος 1932) με ορισμένες προσαρμογές, σε μια απόπειρα να διατηρήσει την κυβερνητική αυτονομία στις εκλογές. Δεν τα κατάφερε και η διάδοχη κυβέρνηση Τσαλδάρη, συντασσόμενη με τη μεγαλύτεροδοσια, θα αναστείλει αρχικώς την εφαρμογή του ασφαλιστικού νόμου, για να τον επαναφέρει κοινοεργατικό αργότερα να και να ψηφιστεί ο ισχυριστικός νόμος για το ΙΚΑ (1934). Έτσι, αρχίζει ένα νέο κεφάλαιο στην παθολογική «επιτομή» του Ασφαλιστικού. Θα γράφεται έως το 1951, όταν θα διαπιστωθεί ότι το «σύστημα» έχει καταρρεύσει. Θα επικριρηθεί τότε (κυβέρνηση Σοφοκλή Βενιζέλου) με άλλο νόμο να γίνει ο «πρότυπος» φορέας, που όλοι θα ήθελαν να ενταχθούν σ' αυτόν! Οκτώ χρόνια μετά (κυβέρνηση Κ. Καραμανλή) το ίδρυμα, που όλοι θα ήθελαν (!), ήταν παράδειγμα προς αποφυγήν. Τότε συντάσσεται η πρώτη σοβαρή έκθεση για έναν ενίοτε φορέα κοινωνικών ασφαλίσεων. Η έκθεση, όμως, πετάχτηκε στο καλάθι. Η «επιτομή» της παθολογίας είχε πολλές συνέχειες ακόμη...

ΣΧΕΔΙΟ ΤΙΞΙΕ - ΖΑΚΚΑ - ΣΕΜΠΑΟΥΜ

Τσεχοσλοβακικό μοντέλο που έμεινε στα χαρτιά

Ο ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ, επανακάμποντας στην εξουσία τον Ιούλιο του 1928, είναι από επιφυλακτικούς μέχρι αρνητικούς στην άμεση, τουλάχιστον, εισαγωγή του γενικευμένου συστήματος υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης. «Γνωρίζετε», έγραφε στον επικεφαλής του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας, «με ποια ταχύτητα επικυρώσαμε τις συμβάσεις του 1919 και 1920. Αλλά η κατάσταση της χώρας δεν είναι πλέον η ίδια σήμερα. Την ευμερμία της εποχής εκείνης διαδέχτηκε η τωρινή δυστυχία. Διαπιστώσατε στο ταξίδι σας (ο πρόεδρος Thomas είχε επισκεφθεί το 1927 τη χώρα μας) πόσο επείγουσα είναι η κατάσταση». Υπό το βάρος της τραγικής πραγματικότητας στους εργασιακούς χώρους, συμφώνησε στην αποστολή επιτροπής που θα μελετούσε το ζήτημα της δημόσιας υγιεινής. Αναπόφευκτα το θέμα αυτό σχετιζόταν με την κοινωνική ασφάλιση. Έτσι, ήρθε στην Ελλάδα για μελέτη και υποβολή προτάσεων ο Γάλλος Αντριάν Τιζιέ, διευθυντής των κοινωνικών ασφαλίσεων του ΔΓΕ. Από τη συνεργασία, όμως, του Τιζιέ και του Α. Ζάκκα, διευθυντή εργασίας του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, προέκυψε πρόταση για το Ασφαλιστικό, η οποία υποβλήθηκε στην κυβέρνηση (1929). Στόχος του ΔΓΕ τότε, όπως προκύπτει από τα κείμενα που έχουν έρθει στο φως της δημοσιότητας, ήταν να δημιουργήσει κλίμα υπέρ των κοινωνικών ασφαλίσεων, παρά την αντίδραση εργοδοτών και την επιφυλακτικότητα της κυβέρνησης. Αλλά και να ενισχυθεί η θέση του μη σοσιαλιστικού-κομμουνιστικού συνδικαλισμού που αναπτυσσόταν. Τα επικριρίματα ήταν ότι αυτό θα ενίσχυε την παρα-

γωγικότητα, αποτελούσε παράγοντα οικονομικής ανάπτυξης, αντίδοτο στους χαμηλούς μισθούς και απαραίτητο στοιχείο μιας ολοκληρωμένης κοινωνικής πολιτικής. Ακριβώς, δηλαδή, στην αντίποδα των επιχειρημάτων των βιομηκάνων-βιοτεχνών. Όπως προκύπτει από τις ιστορικές πηγές αυτή την περίοδο, δεν συγκαταλόγαν στα σχέδια της κυβέρνησης η δημιουργία ενός ενιαίου συστήματος κοινωνικών ασφαλίσεων, που θα κάλυπτε όλους τους τομείς. Στόχος ήταν η βελτίωση της προϋπάρχουσας νομοθεσίας και ειδικά του νόμου 2868 του 1922 και των επόμενων συμπληρωματικών ρυθμίσεων. **Μετακλίσεις ειδικών.** Τελικά, ο Βενιζέλος φέρεται να πείστηκε και αποδέχτηκε να εκπονηθεί σχέδιο προετοιμασίας για τις κοινωνικές ασφαλίσεις, στη βάση της πρότασης Τιζιέ-Ζάκκα. Στο πλαίσιο αυτό μετακλήθηκαν στην Ελλάδα αλλοδαποί ειδικοί κείμενοι επί του θέματος. Επικεφαλής ήταν ο διευθυντής των κοινωνικών ασφαλίσεων της Τσεχοσλοβακίας και ειδικός επί του θέματος, Ερίλ Σεμπαουμ (Schoenbaum). Τότε συντάχθηκε και σχετική οικονομική μελέτη. Προβλεπόταν διμερής χρηματοδότηση (εργοδότες-εργαζόμενοι) και αποκλειότητα η κρατική. Όταν ετοιμάστηκαν τα πορίσματα στάλθηκαν στη Γενεύη (έδρα του ΔΓΕ), και αυτό αποτέλεσε και το πρώτο νομοσχέδιο ίδρυσης του ΙΚΑ. Άλλο να αντιδράς γενικά, όπως έπραταν οι εργοδότες προ του νομοσχεδίου, άλλο να υπάρχει συγκεκριμένος νόμος που πρόκειται να προωθηθεί προς ψήφιση. Τώρα εξαντιλούνταν σε επιχειρήματα της μορφής ότι η χώρα δεν είναι «ώριμος διά τούταυτα πειράματα».

Πάνω, ο Αλέξανδρος Παπαναστασίου (αριστερά) με τον Ελευθέριο Βενιζέλο. Το Ασφαλιστικό σφράγισε το χάσμα που τους χώριζε. Κάτω, ο Βενιζέλος σε εργοστάσιο της εποχής.

Διπλό μέτωπο κατά της κυβέρνησης για το Ασφαλιστικό

Σε... συμπληγάδες το υπουργείο Εργασίας – Κλιμακώνονται οι αντιδράσεις των εργαζομένων – Σκληρότερα μέτρα ζητεί το κουαρτέτο, καθώς εκτιμά ότι «δεν επιφέρουν το αναμενόμενο δημοσιονομικό αποτέλεσμα»

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΠΑΔΗΣ

Σε πλήρες αδιέξοδο έχει οδηγηθεί το υπουργείο Εργασίας με το σχέδιο αλλαγών στο Ασφαλιστικό το οποίο προτείνει για τη μεταρρύθμιση του συστήματος. Αφενός οι δανειστές θεωρούν ανεπαρκή τα μέτρα και ζητούν σκληρότερες και αποστρατευτικότερες παρεμβάσεις, αφεντέρου στο εσωτερικό της χώρας το σύνολο των ασφαλισμένων (μισθοί και ελεύθεροι επαγγελματίες και αγρότες) βρίσκεται απέναντι στις κυβερνητικές επιλογές, κλιμακώνοντας με κάθε τρόπο τις αντιδράσεις του.

Οι υπέρμετρες αυξήσεις στις εισφορές, αλλά και οι μεγάλες μειώσεις στις συντάξεις – κυρίως όσων ασφαλισμένων έχουν πολλά έτη ασφάλισης – είναι τα σημεία του σχεδίου που συγκεντρώνουν τις περισσότερες αντιδράσεις εργαζομένων και επαγγελματιών. Ηδη εκδηλώθηκε η πρώτη μεγάλη κινητοποίηση δικηγόρων, γιατρών, μηχανικών, φαρμακοποιών, ενώ ακολούθησαν οι δημόσιοι υπάλληλοι αλλά και η ΓΣΕΕ με την 24ωρη γενική απεργία στις 4 Φεβρουαρίου.

Εκ διαμέτρου αντίθετες είναι οι ενστάσεις των δανειστών σε σύγκριση με τις αντιδράσεις των ασφαλισμένων. Συγκεκριμένα θεωρούν «ήπιες» τις μεταρρυθμίσεις και εκτιμούν ότι «δεν επιφέρουν το αναμενόμενο δημοσιονομικό αποτέλεσμα».

«Τα μέτρα δεν είναι επαρκώς κοστολογημένα» διαπίστωνται οι δανειστές, ενώ επιμένουν ότι η πρώτη αίσθηση οδηγεί στην άποψη πως είναι ανεπαρκή.

Οι δανειστές δεν διαφωνούν με τη γενικότερη «αρχιτεκτονική» του συστήματος που περιλαμβάνεται στο σχέδιο Κατρούγκαλου αλλά θέλουν επιπλέον μέτρα που καθιστούν το «πακέτο απολύτως επαρκές».

Οι προτροπές

Ενδεικτικές αυτού είναι μια σειρά «προτάσεις-προτροπές» προς την κυβέρνηση, που έχουν διατυπωθεί – σε διαφορετικούς χρόνους – από τους τεχνικούς εμπειρογνώμονες του κουαρτέτου, μετά τη δημοσιοποίηση

του σχεδίου Κατρούγκαλου. Αυτές είναι:

Πρώτον, η πλήρης κατάργηση της παροχής που σχετίζεται με το εφάπαξ βοήθημα.

Δεύτερον, η καθιέρωση περιουσιακών ή εισοδηματικών κριτηρίων για τη χορήγηση της εθνικής σύνταξης των 384 ευρώ.

Τρίτον, θέσπιση εισοδηματικών κριτηρίων και για την επικουρική σύνταξη. Εναλλακτικά επαναφέρουν παλαιότερη πρότασή τους για την ενσωμάτωση της επικουρικής στην κύρια σύνταξη.

Πέμπτον, υιοθέτηση χαμηλότερων ποσοστών αναπλήρωσης σε ό,τι αφορά το αναλογικό τμήμα της κύριας σύνταξης.

Πέμπτον, εξισορρόπηση των βαρών που επιμίσζονται οι νέοι συνταξιούχοι (οι οποίοι δέχονται υπέρμετρα βάρη) με την επιβάρυνση και των υφιστάμενων συνταξιούχων.

Έκτον, αλλαγές στις επιβαρύνσεις μέσω των ασφαλιστικών εισφορών, κάτι στο οποίο οι θεσμοί είχαν εξ αρχής διατυπώσει τις αντιρρήσεις τους.

Το πακέτο αυτό, όπως είναι φανερό, είναι εξαιρετικά δύσκολο να γίνει αποδεκτό από την κυβέρνηση, στελέχη

Οι υπέρμετρες αυξήσεις στις εισφορές αλλά και οι μεγάλες μειώσεις στις συντάξεις είναι τα σημεία του σχεδίου που συγκεντρώνουν τις περισσότερες αντιδράσεις εργαζομένων και επαγγελματιών. Ηδη εκδηλώθηκε η πρώτη μεγάλη κινητοποίηση δικηγόρων, γιατρών, μηχανικών και φαρμακοποιών, ενώ ακολούθησαν οι δημόσιοι υπάλληλοι αλλά και η ΓΣΕΕ με την 24ωρη γενική απεργία στις 4 Φεβρουαρίου

της οποίας φαίνεται να δυσπιστούν πλέον όσον αφορά την ορθότητα του εγχειρήματος του υπουργείου Εργασίας να προχωρήσει σε «συνολική μεταρρύθμιση», αντί των επί μέρους περικοπών που αρχικώς ζητούσαν οι δανειστές.

Τα ασφαλιστρα

Στο μεταξύ στην πρώτη αναδίπλωση του υπουργείου Εργασίας φαίνεται να οδηγούν τα αδιέξοδα και οι αναδράσεις που προκαλεί η επιβολή ενιαίων εισφορών 20% για κύρια ασφάλιση σε όλους ανεξαιρέτως τους ασφαλισμένους, μισθούς, αγρότες, ελεύθερους επαγγελματίες και αυτοαπασχολούμενους.

Το μέτρο αυτό μπορεί να επιφέρει τα ακριβώς αντίθετα αποτελέσματα από αυτά που

προσδοκούσε ο εμμενιστής του. Η κατάργηση των εσόδων των Ταμείων με τη μαζική αποχώρηση από την ασφάλιση κλάδων επαγγελματιών αποσπεί υπαρκτό κίνδυνο κατά τις επαγγελματικές οργανώσεις που αναδρούν στο σχέδιο.

Ηδη ο υπουργός Εργασίας κ. Γ. Κατρούγκαλος ανακρίνωσε τη σύσταση επιτροπής η οποία θα αναζητήσει εντός των επόμενων ημερών λύση στο πρόβλημα, ενώ παραδέχθηκε την ανάγκη ελάφυνσης των ασφαλιστικών εισφορών, ειδικά για όσους έχουν χαμηλά εισοδήματα.

Σης προτάσεις που έχουν ως τώρα διατυπωθεί περιλαμβάνεται η καθιέρωση ενιαίας κλίμακας για τα φόρους και εισφορές, με την ταυτόχρονη θέσπιση οροφής-πλαφόν στη συνολική

επιβάρυνση στην οποία θα υποκειται ο ελεύθερος επαγγελματίας από την Εφορία και τα ασφαλιστικά ταμεία.

Η πρόταση στοχεύει να μετριάσει τις υπέρμετρες αυξήσεις στις ασφαλιστικές εισφορές που επιφέρει το σχέδιο Κατρούγκαλου στα μεσαία και υψηλά εισοδήματα των αυτοαπασχολούμενων (γιατροί, δικηγόροι, νέοι επιστήμονες, ελεύθεροι επαγγελματίες κ.λπ.).

Η νέα ενιαία κλίμακα που βρίσκεται στη φάση του σχεδιασμού συνδέει τους φόρους με τις ασφαλιστικές εισφορές και αντιμετωπίζει με ενιαίο τρόπο την τελική επιβάρυνση.

Σύμφωνα με πληροφορίες το βασικό σενάριο των υπουργείων Εργασίας και Οικονομικών που σχεδιάζουν τις αλλαγές περιλαμβάνει «πλα-

φόν-οροφή» στο άθροισμα της ασφαλιστικής εισφοράς και του φόρου εισοδήματος για τους αυτοαπασχολούμενους και τους ελεύθερους επαγγελματίες. Οι πληροφορίες αναφέρουν ότι το όριο φόρων και εισφορών τοποθετείται περίπου στο 55% για εισοδήματα από 20.000 ως 30.000 ευρώ τον χρόνο, πιθανότατα κλιμακωτά, ενώ για τα εισοδήματα πάνω από 30.000 ευρώ τον χρόνο το όριο θα μπει κοντά στο 60%. Ταυτόχρονα στο τραπέζι των αλλαγών υπάρχει πρόταση για μείωση της κατώτατης ασφαλιστικής εισφοράς, στα 93 ευρώ από τα 117 ευρώ – που προβλέπει το σχέδιο Κατρούγκαλου – για τους νέους επαγγελματίες με έναρξη δραστηριότητας τα πέντε έτη, αλλά και για τους αγρότες.

ΣΚΛΗΡΕΣ ΟΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΤΡΟΪΚΑΣ

«Μαχαίρι» και στα 384 € της εθνικής σύνταξης

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΤΙΚΟΣ
katickos@e-typos.com

Κούρεμα στα 384 ευρώ της εθνικής σύνταξης ζητάει η τρόικα, καθώς διαπιστώνει ότι με το ποσό αυτό οι συντάξεις καταλήγουν -σε αρκετές περιπτώσεις- να έχουν ποσοστά αναπλήρωσης ακόμη και στο 100% του μισθού!

Ήδη έχουν διαμηνύσει στο υπουργείο Εργασίας ότι «ο τρόπος υπολογισμού που περιλαμβάνει το σχέδιο για το ασφαλιστικό είναι γενναιόδωρος», δίνοντας έτσι τον τόνο για το τι θα ακολουθήσει από την Τρίτη που καταφθάνουν στην Αθήνα για να ανοίξουν το φάκελο της αξιολόγησης με κυρίαρχο το ασφαλιστικό.

Στον αποκαλυπτικό πίνακα που δημοσιεύει ο Ελεύθερος Τύπος της Κυριακής, φαίνεται ξεκάθαρα ότι ένας εργαζόμενος με 15 χρόνια που βγαίνει στη σύνταξη με μέσο όρο αποδοκών 600 ευρώ θα πάρει τελική σύνταξη (μετά την εισφορά ασθένειας 6%), που αντιστοιχεί στο 71,5% των αποδοκών του.

Αν έχει 35 χρόνια και αποδοχές 600 ευρώ, η σύνταξη προσεγγίζει το μισθό καθώς το ποσοστό ανα-

πλήρωσης φτάνει στο 95%. Και αν αποχωρήσει με 40 χρόνια και μέσο όρο αποδοκών 600 ευρώ, τότε παίρνει σύνταξη 624 ευρώ, δηλαδή μεγαλύτερη από το μισθό με ποσοστό αναπλήρωσης 104%!

Την ίδια στιγμή, έτσι όπως λειτουργούν τα νέα ποσοστά αναπλήρωσης και η εθνική σύνταξη των 384 ευρώ, ένας εργαζόμενος που έχει αποδοχές 2.000 ευρώ και λίγα χρόνια ασφάλισης δεν προμοδεύεται το ίδιο με τον εργαζόμενο των 600 ευρώ ή των 700 ευρώ, καθώς, αν αποχωρήσει με 15 έτη, θα πάρει για σύνταξη το 29,33% του μισθού, ενώ στα 40 χρόνια θα έχει αναπλήρωση 61%.

Το μεν 29,33%, δηλαδή σύνταξη 586 ευρώ, είναι πολύ χαμηλό για κάποιον που πληρώνει εισφορές σε μισθό 2.000 ευρώ, σύμφωνα με την πρόταση του υπουργείου, ενώ, σύμφωνα με τις παρατηρήσεις των δανειστών, είναι αδιανόητο να υπάρχουν συντάξεις 15ετίας που φτάνουν στο 75% του μισθού.

Εκείνο που θα ζητήσουν είναι είτε να κοπουν τα 384 ευρώ από όσους συνταξιοδοτούνται μόνο με 15 χρόνια είτε να μειωθεί το ποσό αυτό κατά 50% είτε να καταβάλλεται με εισοδηματικά κριτήρια και μόνο στα 67, ούτε καν σε περιπτώσεις μειώ-

Ενστάσεις και για την προσωπική διαφορά παλιών και νέων συντάξεων

μήνης συνταξιοδότησης! Το ποσό αυτό είναι καθαρά προνοιακό, δηλαδή θα πληρώνεται από τον προϋπολογισμό χωρίς οι ασφαλισμένοι να έχουν πληρώσει εισφορές. Οι ενστάσεις των δανειστών, λοιπόν, που είναι ήδη γνωστές σε όσους προετοιμάζουν την ατζέντα των διαπραγματεύσεων για το ασφαλιστικό, έχουν να κάνουν με το γεγονός ότι το ποσό αυτό είναι πολύ υψηλό για τα δεδομένα του ελληνικού ασφαλιστικού και κυρίως επιβαρύνει τον ήδη σφιχτό προϋπολογισμό.

Δυσπιστία για πλεόνασμα

Το κυριότερο, δε, είναι ότι συνδυάζουν τη δαπάνη για την εθνική σύνταξη των 384 ευρώ με το στόχο για την επίτευξη πρωτογενούς πλεονάσματος, εκτιμώντας ή τουλάχιστον εκφράζοντας δυσπιστία για το κατά πόσο είναι εφικτός ο στόχος του πλεονάσματος από τη στιγμή που το κράτος θα πληρώνει το μεγαλύτερο μέρος της σύνταξης και όχι οι ασφαλισμένοι από τις εισφορές του εργασιακού τους βίου.

Με προβληματισμό όμως βλέπουν και το θέμα της προσωπικής διαφοράς μεταξύ παλιών και νέων συντάξεων. Κατά ορισμένες πληροφορίες, οι δανειστές είναι πιθανό να βάλουν στο τραπέζι θέμα πλ-

ρους κατάργησης της προσωπικής διαφοράς από τον επανυπολογισμό των παλιών συντάξεων, πιέζοντας έτσι την κυβέρνηση για περικοπές και στις κύριες συντάξεις, αν δεν βγαιίνουν τα μεγέθη του τρίτου Μνημονίου.

Την ίδια στιγμή η διαπραγμάτευση ξεκινά με ελλιπή στοιχεία. Τα οικονομικά αποτελέσματα από τις ρυθμίσεις του νομοσχεδίου τώρα θα αρχίσουν να μετρούνται. Δεν είναι γνωστό πόσο στοιχίζει η εθνική σύνταξη ούτε πόσο θα βελτιωθούν τα έσοδα από την αύξηση των εισφορών, παρά μόνο υπάρχει η θεωρητική προσέγγιση ότι για κάθε μία μονάδα αύξησης των εισφορών αναμένονται ετήσια έσοδα 230 εκατ. ευρώ στο ΙΚΑ.

Όσο για τις εισφορές των ελεύθερων επαγγελματιών, και εκεί εκφράζονται επιφυλάξεις για το αν και κατά πόσο τελικά θα βελτιωθεί η εισπραξιμότητα του ΟΑΕΕ, που αντιπροσωπεύει το δυσθεώρητο έλλειμμα των 850 εκατ. ευρώ για το 2016.

Το κερασάκι, μάλιστα, στην όλη ιστορία της διαπραγμάτευσης για τις συντάξεις είναι ότι κανένα Ταμείο δεν έχει ακριβή οικονομικά στοιχεία, γιατί κανένα δεν έχει κλείσει ισολογισμό από το 2010 και μετά! ■

ΠΟΣΑ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΑ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΚΑΙ ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Ετη ασφάλισης	Ποσοστό αναπλήρωσης βόσει ετών	Αποδοχές 600 ευρώ		Αποδοχές 700 ευρώ		Συντάξιμες αποδοχές 1.000 ευρώ		Συντάξιμες αποδοχές 1.500 ευρώ		Συντάξιμες αποδοχές 2.000 ευρώ	
		Ποσό σύνταξης με τα 384 ευρώ	Πραγματικό ποσοστό επί των αποδοκών	Ποσό σύνταξης με τα 384 ευρώ	Πραγματικό ποσοστό επί των αποδοκών	Ποσό σύνταξης με τα 384 ευρώ	Πραγματικό ποσοστό επί των αποδοκών	Ποσό σύνταξης με τα 384 ευρώ	Πραγματικό ποσοστό επί των αποδοκών	Ποσό σύνταξης με τα 384 ευρώ	Πραγματικό ποσοστό επί των αποδοκών
15	12	428,6	71,43	439,9	62,84	473,8	47,38	530,2	35,35	586,6	29,33
20	16,8	455,7	75,95	471,5	67,36	518,9	51,89	597,8	39,85	676,8	33,84
25	22,7	489	81,50	510,3	72,90	574,3	57,43	681	45,40	787,7	39,39
30	29,5	527,3	87,88	555,1	79,30	638,3	63,83	776,9	51,79	915,6	45,78
35	37,5	572,5	95,42	607,7	86,81	713,5	71,35	889,7	59,31	1066	53,30
37	41,1	592,8	98,80	631,4	90,20	747,3	74,73	940,5	62,70	1133,6	56,68
38	42,9	602,9	100,48	643,2	91,89	764,2	76,42	965,9	64,39	1167,5	58,38
39	44,7	613,1	102,18	655,1	93,59	781,1	78,11	991,2	66,08	1201,3	60,07
40	46,7	624,3	104,05	668,2	95,46	799,9	79,99	1019,4	67,96	1238,9	61,95

Ποσό σύνταξης μετά την εισφορά ασθένειας: 6%.

Της **ΑΓΓΥΡΙΣ Κ. ΜΑΥΡΟΥΛΗ**
a.mavrouli@realnews.gr

Στην αποστολή αναλυτικών οικονομικών στοιχείων, για να τεκμηριώσει τη βιωσιμότητα του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης με την προωθούμενη κοινοβουλευτική μεταρρύθμιση έως το 2019, προχώρησε η ηγεσία του υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, λίγα 24ωρα πριν από την έλευση των επικεφαλής των δανειστών στην Αθήνα, προκειμένου να ξεκινήσουν οι διαπραγματεύσεις. Σύμφωνα με έγκυρες πληροφορίες της Realnews, τα στοιχεία καταδεικνύουν ότι το όφελος από τις νέες συντάξεις, με βάση τον τρόπο υπολογισμού που προτείνει η Αθήνα με το νέο ασφαλιστικό, είναι μόλις 8 εκατ. ευρώ το 2016, 30 εκατ. ευρώ το 2017, 60 εκατ. το 2018 και 90 εκατ. ευρώ το 2019.

Πώς επιτυγχάνεται λοιπόν ο μηνιαϊκός στόχος

Από την απάντηση της ελληνικής κυβέρνησης στους δανειστές, προκύπτει ότι η εξοικονόμηση από τις προωθούμενες αλλαγές φτάνει στο 1,5% του ΑΕΠ το 2019 (με τα σημερινά δεδομένα το ποσό θα ήταν 2,7 δισ., αλλά είναι άγνωστο πόσο θα είναι το ΑΕΠ σε τρία χρόνια). Η φειγνή εξοικονόμηση, κατά την κυβέρνηση, είναι 1% του ΑΕΠ (1,8 δισ.) και το ποσό αυτό -για το 2016 και τα επόμενα χρόνια έως το 2019- προέρχεται κυρίως από την αύξηση εισοδημάτων κατά μίσηση μονάδα, αλλά και από τον περιορισμό των δαπανών για την καταβολή ΕΚΑΣ, προνοιακών επιδομάτων, την αύξηση των ορίων ηλικίας συνταξοδότησης, όπως και από την καταβολή εφάπαξ και μερισμάτων κυρίως από το Μετοχικό Ταμείο των Δημοσίων Υπαλλήλων, αλλά και από τις μειώσεις έως 8% συνολικά σε επικουρικές και κύριες συντάξεις, που επεβλήθησαν από το καλοκαίρι του 2015, υπέρ των κλάδων Υγείας.

Η συνταξοδοτική δαπάνη για την καταβολή συντάξεων περιορίζεται αισθητά μετά το 2020, κάτι που έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τη βασική επιδίωξη των δανειστών για επιβολή μείτρων άμεσης απόδοσης στο ύψος της συνταξοδοτικής δαπάνης τα επόμενα τρία έτη.

Πεδία σύγκρουσης κυβέρνησης - δανειστών

Οι εκπρόσωποι των δανειστών, κυρίως από την πλευρά του ΔΝΤ, που μελετούν από την προηγούμενη εβδομάδα την ελληνική πρόταση για το ασφαλιστικό, διατυπώνουν σοβαρές ενστάσεις. Μάλιστα, ο υπουργός Εργασίας **Γιώργος Κατρούγκαλος** έχει επισημάνει ότι με την έλευση των επικεφαλής των δανειστών στην Αθήνα θα ξεκινήσει μια δύσκολη μάχη.

Τα πεδία σύγκρουσης δανειστών - κυβέρνησης είναι τα εξής:

1 Εθνική σύνταξη: Η κυβέρνηση επιμένει να δίνονται 384 ευρώ σε όσους έχουν συμπληρώσει 15 έτη ασφάλισης. Οι δανειστές ζητούν εθνική σύνταξη των 384 ευρώ να δίνεται είτε με εισοδηματικά κριτήρια, είτε με τη συμπλήρωση 20 ετών ασφάλισης.

2 Ποσοστά αναπλήρωσης: Η κυβέρνηση εμμένει στην εξασφάλιση υψηλότερων συντάξεων για χαμηλά και μεσαία εισοδήματα, ενώ περιορίζει τις συντάξεις αυτών που έχουν περισσότερα από 20 έτη ασφάλισης. Οι δανειστές ζητούν μεγαλύτερη στήριξη εισοδημάτων - παροχών, όπως στην ιδιωτική ασφάλιση, τονίζοντας ότι ενδέχεται να υπάρξει έκρηξη της ανασφ-

Μόλις 8 εκατ. ευρώ η περικοπή στις νέες συντάξεις το 2016!

Ελάχιστη η εξοικονόμηση δαπανών από τον επανυπολογισμό, όπως προκύπτει από την οικονομική ανάλυση για το νέο ασφαλιστικό, που εστάθη στους δανειστές

λισης εργασίας, αφού ασφαλισμένοι με 25 έτη απασχόλησης και πάνω δεν λαμβάνουν τα ποσά που έχουν εισφέρει στο σύστημα.

3 Εισφορές - Επικουρικές συντάξεις: Η κυβέρνηση προτείνει αύξηση των εισφορών κατά μίσηση μονάδα, προκειμένου να εξοικονομηθούν 550 εκατ. ευρώ και να μη μειωθούν οι καταβαλλόμενες κύριες και επικουρικές συντάξεις. Οι δανειστές θεωρούν το μέτρο αντισυνταγματικό και επιμένουν στη μείωση των επικουρικών συντάξεων και στην εφαρμογή της ρίφτρας μηδενικού ελλείμματος. Σε περίπτωση που γίνει κάτι τέτοιο, για να καλυφθεί το έλλειμμα του ΕΤΕΑ (που ανέρχεται σε περίπου 800 εκατ. ευρώ) θα θιγούν συντάξεις ακόμη και 150 ευρώ.

4 Καταβαλλόμενες κύριες συντάξεις: Σύμφωνα με τον Γ. Κατρούγκαλο, η κυβέρνηση δεν βάζει στο τραπέζι το ενδεχόμενο μείωσης των ήδη καταβαλλόμενων κύριων συντάξεων, εξοφελίζοντας την «προσωπική διαφορά» που θα προκύψει ακόμη και μετά το 2018. Ωστόσο, οι πιστωτές εφόσον δεν πεισθούν για την εξοικονόμηση 1% του ΑΕΠ το 2016, αναμένεται να ζητήσουν άμεσες μειώσεις σε περιπτώσεις που υπάρχει μεγάλη απόκλιση, αλλά και να εφαρμοστεί το νέο πλαίσιο και στους ήδη συνταξοδότητους.

Ποιοι ασφαλισμένοι θίγονται

Πολλές κατηγορίες ασφαλισμένων θίγονται από την προωθούμενη μεταρρύθμιση. Μειώσεις στην κύρια σύνταξη θα έχουν οι νέοι συνταξούχοι, με περισσότερα από 20 χρόνια ασφάλισης και συντάξιμες αποδοχές πάνω από 750 ευρώ. Κατά τον Γ. Κατρούγκαλο, πάντως, δεν θα έχουν μειώσεις όσοι βγουν στο εξής στη σύνταξη με χαμηλό και μεσαίο συντάξιμο μισθό. Αναλυτικότερα θίγονται:

1 Μισθωτοί με υψηλές αποδοχές - εισφορές (πάνω από 1.500 ευρώ) και χρόνο ασφάλισης κοντά στην 35ετία. Κυρίως πλήττονται ασφαλισμένοι στα ταμεία των ΔΕΚΟ και των τραπεζών, καθώς και υψηλόμισθοι ασφαλισμένοι του ΙΚΑ.

2 Ελεύθεροι επαγγελματίες που θα συνταξοδοτηθούν με 35ετία και κατέβαλλαν εισφορές σε υψηλές κατηγορίες (για παράδειγμα από την 4η και πάνω). Κυρίως πλήττονται έμποροι ασφαλισμένοι στο πρώην ΤΕΒΕ και στο ΤΑΕ με καταβολή εισφορών σε μεγάλες κατηγορίες.

3 Επιστήμονες του ΕΤΑΑ (γιατροί, μηχανικοί) που κατέβαλλαν υψηλές εισφορές (μνοσυνταξούχοι) και αποχωρούν με 35ετία.

4 Ασφαλισμένοι με 25ετία και άνω που θα αποχωρήσουν με μειωμένη-πρόωρη σύνταξη και θα υποστούν το «πέναλι» και στην εθνική σύνταξη. Κυρίως πλήττονται μισθωτοί ΙΚΑ, ΔΕΚΟ και τραπεζών.

5 Μητέρες στο ΙΚΑ και σε ΔΕΚΟ - τράπεζες που θα αποχωρήσουν με περισσότερα από 20 χρόνια ασφάλισης, με μεσαίες και υψηλές αποδοχές. **6** Διπλοσυνταξούχοι με περισσότερα από 20 χρόνια στον δεύτερο φορέα ασφάλισης. Θα λάβουν την εθνική σύνταξη μόνο σε μία από τις δικαιούμενες συντάξεις.

7 Ασφαλισμένοι του ΙΚΑ στα βαρέα με 35ετία, που λάμβαναν την προσαύξηση των βαρέων.

8 Ασφαλισμένοι που εξαγοράζουν πλασματικούς χρόνους. Το κόστος της εξαγοράς αυξάνεται από τα 25 ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη τον μήνα (168 ευρώ/μήνα) στην εισφορά που καταβάλλει ο ασφαλισμένος τον μήνα της αίτησης ή τον μήνα της τελευταίας απασχόλησής του.

9 Τραπεζοϋπάλληλοι, υπάλληλοι ναυτικών πρακτορείων και κατηγορίες εμποροϋπαλλήλων, που βγαίνουν με υψηλά ποσοστά αναπλήρωσης άνω του 20% στην επικουρική (μέχρι και 48%).

10 Αρκετοί νέοι συνταξούχοι με αναπηρία, λόγω της αλλαγής του τρόπου υπολογισμού και της περικοπής της εθνικής σύνταξης με βάση το ποσοστό αναπηρίας (χορηγείται το 75% της εθνικής σύνταξης για ποσοστό αναπηρίας 67% έως και 79,9%, καθώς και το 50% της εθνικής σύνταξης για ποσοστό αναπηρίας 50% έως και 66,99%).

11 Υψηλοσυνταξούχοι που εισπράττουν μια κύρια σύνταξη άνω των 2.300 ευρώ και οι πολυσυνταξούχοι που παίρνουν πάνω από 3.000 ευρώ λόγω των νέων πλαισίων που εισάγει ο νόμος.

12 Περίπου 120.000 δικαιούχοι δεν θα λάβουν φέτος το ΕΚΑΣ.

